

ΑΠΟΘΗΚΗ

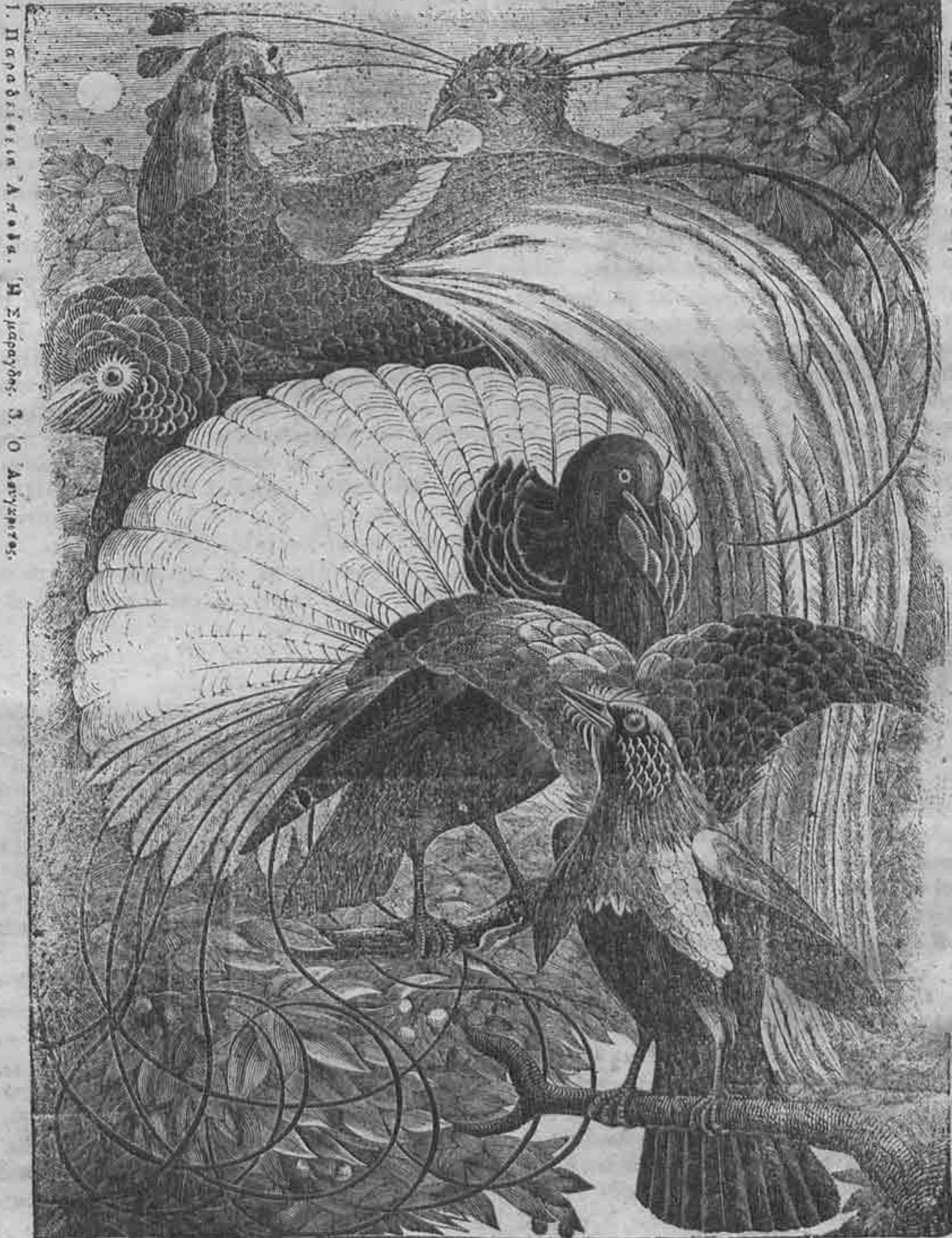
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ, 1840.]

[ΑΡΙΘ. 45.]

ΠΑΡΑΔΕΙΣΕΙΑ ΠΤΗΝΑ.

1. Παραδείσεια Ακρόα. Η Σιφραγός. 3. Ο Λαυκρίτης.

2. Παραδείσεια Χρυσά.

4. Ο Νιφίλιος.

5. Παραδείσεια Τσαρρφόνη.

ΠΑΡΑΔΕΙΣΕΙΑ ΠΤΗΝΑ.

Οσα πρό εκατόν ἢ διακοσίων ἐτῶν ἰστόρου οἱ Εὐρωπαϊοὶ περὶ τῶν λεγομένων Παραδεισειῶν Πτηνῶν ἀρκετὰ δεικνύουσι, πόσον εὐκόλως οἱ τότε φυσικοῖστορικοὶ ἀνεπλήρου διὰ τῆς φαντασίας ὅ,τι διὰ τῆς ἐπιμελείας ὤφειλον νὰ ἐξακριβώνωσιν. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔφερον Εὐρωπαϊὸς τις ἐκ τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν τὸ δέρμα γένους πτηνῶν περικαλλεστάτων, τὰς ἑξεις τῶν ὁποίων δὲν ἐγνώριζε ποτῶς, εἰμὴ καθ' ὅσον εἶχε τὰς μάθειν παρὰ τῶν ἐντοπίων. Ἡ στολὴ αὐτῶν ἦτο λαμπροτάτη· τινὰ ἦσαν ἐσκεπασμένα ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῶν νώτων μὲ περιτραχήλια τῶν πλέον ζωηρῶν χρωμάτων· ἄλλα εἶχον λεπτότατα μακρὰ πτερὰ, ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν ἐκτεινόμενα, ἢ παραφυόμενα ἐκ τῆς κεφαλῆς· τὰ πλεῖστα δὲ τῶν κοσμημάτων τούτων ἐφαίνοντο σχεδὸν ἄχρηστα διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λεπτότητος, καὶ ἀδύνατα ν' ἀνδῆξωσιν εἰς τοὺς κατὰ τὴν γῆν ταύτην πνέοντας σφοδρούς ἀνέμους. Ἦσαν δὲ καὶ ἄνευ ποδῶν τὰ εἰς τὴν Εὐρώπην ἐρχόμενα δείγματα. Ὅθεν ἡ φαντασία εἶχεν ἀρκετὴν ὕλην, ἐφ' ἧς νὰ ἐργάζεται. Τὰ πτηνὰ ταῦτα, τρυφερώτερα τῆς περιστερᾶς καὶ τοῦ ταῦνος λαμπρότερα, περιεγράφοντο ὡς οἱ κάτοικοι χώρας τινός, ὅπου τὰ πάντα ἦσαν καλλονὴ καὶ καθαρότης· ὅπου ἀνεμοζάλοι οὐδέποτε συνέχεον τὰ πτερὰ τῶν· ὅπου μὲ ἀόκνους πτέρυγας περιίπταντο εἰς φαιδρὰν καὶ βαλσαμώδη ἀτμοσφαῖραν, ἀνίκανα ποτὲ νὰ καταπαύσωσιν ἀπὸ τοῦ μακάριον αὐτῶν πέταγμα, καὶ τρεφόμενα μόνον ἀπὸ τὰς δρόσους καὶ τὰς ευωδίας τοῦ ἀνεφίλου τῶν οὐρανοῦ. Ὄνομάσθησαν δὲ Πτηνὰ Παραδεισεῖα ἢ τοῦ Παραδείσου· καὶ τὰ ὀλίγα δείγματα ὅσα εἰς τὴν Εὐρώπην ἐφέρθησαν ἐνομίζοντο ὅτι κατὰ τύχην ἐπεσκέφθησαν ἡλιακόν τι μέρος τοῦ ἡμετέρου κόσμου, πλοῦσιον μὲν ἀπὸ ἀνθῆ καὶ ἀρώματα, ἀλλ' ὄχι τὸ ἀληθὲς αὐτῶν κατοικητήριον. Ἰοιαῦτα ἐμυθολόγουν οἱ τῆς φυσικῆς ἱστορίας συγγραφεῖς· φαίνεται δὲ καὶ ὅτι ἄνδρες ἐπιστήμονες ἔδωκαν εἰς αὐτὰ πίστιν, ὅτι ὠνόμασαν ἐν εἶδος τῶν πτηνῶν τούτων **Π α ρ α δ ε ἰ σ ε ἰ α Ἀ πο δ α**.

Τὴν ὀρθοτέραν περιγραφὴν τῶν Παραδεισειῶν ἔδωκεν ὁ Γαιμάρδης, εἰς τῶν φυσικοῖστορικῶν ὀλίγες συνώδουσαν τὴν πρὸς ἀνακάλυψιν Γαλλικὴν ἐκστρατείαν, τὴν γενομένην τὸ 1817 ὑπὸ τὸν πλοίαρχον Φρεῦκινέτ. Πολλὰ τῶν ὀρνέων τούτων παρατήρησεν ἐπὶ τῆς Βαίγιοῦ, μιᾶς τῶν νήσων αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ σύμπλεγμα τῆς Νίας Γουίνιας. Συνιστῶσι γένος ἐκ τοῦ γένους τῶν παμφάγων. Ἡ κυριώτερα τροφὴ τῶν εἶναι ὀπῶραι καὶ ἐντομα· ἡ δὲ δύναμις δὲ τῶν ῥαμφῶν καὶ ποδῶν τῶν παρὰ πολὺ χρησιμεύει εἰς τὰ πυκνὰ δάση ὅπου κατοικοῦν. Εἰς τὰ πλέον δυσπρόσιτα μέρη τῶν δασῶν ἀγαποῦν νὰ διατρίβωσιν· ὁπότεν δὲ ὁ καιρὸς ἦναι γαλήνιος, καθίζουσι εἰς τοὺς κορυφαίους κλάδους τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων. Πιστοῦν τάχιστα, μολονότι πάντοτε διευθύνουσι κατὰ τοῦ ἀνέμου τὸν δρόμον τῶν. Τοῦτο δὲ ἀναγκάζονται ν' ἀκολουθῶσι κατὰ συνέπειαν τῆς πλουσιωτά-

της στολῆς, μὲ τὴν ὁποίαν ἡ φύσις τὰ ἐνέδυσσε· καθότι ὁ ἀνεμος, πιέζων κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῶν μακρῶν πτερῶν, κρατεῖ αὐτὰ πλησίον εἰς τὰ σώματά των· ἀλλ' ἂν ἐξ ἐναντίας ἔπνεεν ὀπισθεν αὐτῶν, ἤθελε τὰ συγχέειν καὶ ἀνυψῶναι, αἱ δὲ φορτωμένα αὐτῶν πτέρυγες δυσκόλως ἤθελον ἐνεργεῖν. Σπανίως ὁμως τολμῶσι νὰ ἐξέρχωνται ἀπὸ τὰ καταγῶγιά των ἐν καιρῷ σφοδροῦ ἀνέμου. Ὅταν προσεγγίξῃ ἀνεμοζάλη, γίνονται ὅλως ἄφαντα, αὐθόρμητως φοβούμενα τὸν τυφῶνα, εἰς ὃν ἤθελεν εἰσθαι ἀδύνατον μὲν ν' ἀντισταθῶσιν, ἐξίσου δὲ κινδυνῶδες νὰ παραδοθῶσιν. Εἶναι γενναιότατα, ἔτοιμα νὰ προσβάλωσιν εἰς πᾶν ἀρπακτικὸν ὄρνεον, τὸ ὁποῖον διεγείρει τὰς ὑποψίας ἢ τοὺς φόβους των. Ποτὲ δὲν ἐφάνησαν ἡμερωμένα μεταξὺ ὁποιασδήποτε τῶν φυλῶν, αἵτινες κατοικοῦσι τὰς νήσους ὅπου κοινῶς εὐρίσκονται. Περί τῶν φωλεῶν των, τοῦ τρόπου καθ' ὃν ἐπιάζουσι, καὶ τῆς τῶν νεογνῶν ἐπιμελείας, τίποτε δὲν γνωρίζεται.

Εἰς τὴν προτεταγμένην εἰκονογραφίαν βλέπει ὁ ἀναγνώστης συμπεπλεγμένα τινὰ ἐκ τῶν λαμπροτέρων Παραδεισειῶν, ὡς εἰκονίζει αὐτὰ ὁ Le Vaillant εἰς τὸ περὶ Πτηνῶν σύγγραμμά του. Τὸ εἶδος Ἀριθ. 1 (Παρ. Ἀποδα) εἶναι πολὺ ἀξιοσημείωτον διὰ τὸ κάλλος τῶν πτερῶν, τὰ ὁποῖα ἔχουσι μεγίστην χρωμάτων ποικιλίαν καὶ λαμπρότητα. Διακρίνουσι δ' αὐτὸ μάλιστα αἱ μακρὰ καμπύλαι ταινίαι αἱ ὑποκάτωθεν τῶν πτερυγῶν αὐτοῦ φυόμεναι, καὶ κατὰ τὸ μῆκος ἐκτεινόμεναι περὶ τοὺς δύο πόδας. Ἀριθ. 2 ὀνομάζεται Γαλλιστί Le Sifilet ἀπὸ τὰς λέξεις six (ἕξ) καὶ filel (ταινία), διὰ τὰς κοτμοίσας τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐξ ταινίας. Ἀριθ. 3 καὶ 4 ἐχνογραφῆθησαν καὶ περιεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Le Vaillant. Τὸ τρίτον παριστάνεται δεικνύον τὰ λαμπρὰ του πτερὰ, καθὼς ὁ ταῦς τὴν οὐρανὸν του. Ἀριθ. 5 (ὁ Ὑπερπτηνῆς) δεικνύει καθαρώτατα ὑποίας φύσεως εἶναι τὰ πτερὰ τῶν Παραδεισειῶν. Τὸ ὡς περιδέραιον ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ κρεμάμενον, καὶ τὰ ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ ῥιπιδιοειδῆ κοσμήματα, ποτὲ δὲν συνέχονται οὐδὲ μὲ τὰς πτέρυγας οὐδὲ μὲ τὴν οὐρανὸν. Ἐμπορεῖ δὲ τὸ πτηνὸν νὰ ὑψῶναι καὶ νὰ χαμηλῶναι αὐτὰ· δὲν φαίνονται ὁμως ὅτι βοηθοῦσι τὸ πέταγμά του. Τα εἰς τοὺς ὤμους διπλῶνται ἐπὶ τῶν πτερυγῶν ὡς πέπλος. Κατὰ τὸ μέγεθος διαφέρουσιν ἰκανῶς τὰ διάφορα εἶδη. Τὰ σώματα τῶν πλειοτέρων δὲν ὑπερβαίνουσι τὸ τῆς κίχλης, μολονότι τὸ πάχος τῶν πτερῶν των κάμνει αὐτὰ νὰ φαίνωνται ἰσομεγέθη μεγάλῃς περιστερᾶς.

Ἐν ἀπὸ τὰ περικαλλεστάτα ἐκ τῶν Παραδεισειῶν ὀνομάζεται Βασιλικόν. Περί τοῦ εἶδους τούτου πολλὰ περίεργα ἱστοροῦνται εἰς τὰς νήσους, ὅπου τὰ πτηνὰ ταῦτα εὐρίσκονται. Οἱ ἐντόπιοι, παραδείγματος χάριν, διίσχυρίζονται ὅτι τὰ δύο κυριώτερα εἶδη τῶν Παραδεισειῶν ἔχουσιν ἕκαστον ἰδιαιτέρον ἀρχηγόν, τὰ αὐτοκρατορικὰ τοῦ ὁποῖου προστάγματα δέχονται μεθ' ὑποκλινοῦς εὐπειθείας παμπληθεῖς ὑπήκοοι· καὶ ὅτι πάντοτε ὁ βασιλεὺς ἵπταται ἀνωθεν τοῦ κοπαδίου, ἐκδίδων διαταγὰς νὰ θεωρήσωσι τινὲς καὶ ἀπογευθῶσι

τὰς βρύσεις, ὥστε οἱ ἄλλοι νὰ πῶσιν ἀσφαλῶς—καθότι συνήθεια τῶν Ἰνδῶν εἶναι νὰ φαρμακεύωσι τὰ ὕδατα ὅπου τὰ πτηνὰ ταῦτα προστρέχουν διὰ ποτὸν, καὶ οὕτω νὰ συλλαμβάνωσιν ὀλοκλήρους αὐτῶν ἀγέλας. Ὁ Le Vaillant στοχάζεται ὅτι γένεσιν ἔλαβεν αὕτη ἡ ἰδέα ἐκ τῆς κατὰ τύχην παρατηρήσεως ξένου τινὸς εἶδους μεταξὺ ἀγελαίου κοπαδίου. Ἡ ἐξήγησις δὲ αὕτη συμφωνεῖ μὲν ὅσα διηγεῖται ἄλλος τις ὁ κύριος Σοννεράτ περὶ τῶν ἡδῶν τοῦ Βασιλικοῦ Παραδεισείου· διότι μονάζον ἐν γένει, μεταβαῖνον δὲ ἀπὸ θάμνου εἰς θάμνον πρὸς ζήτησιν τῶν κόκκων μὲ τούτους ὁποίους τρέφεται, ἐμπορεῖ νὰ φαίνεται κάποτε πλησίον εἰς τὰ τῶν ἀγελαίων κοπάδια, ὅπου τὰ παράδοξα πτερά του πρέπει νὰ καθιστῶσιν αὐτὸ περίβλεπτον.

Τὰ μεγαλοπρεπῆ ταῦτα κοσμήματα τῶν Παραδεισείων Πτηνῶν διεγείρουσι τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ ἐπτερωμένα δέρματα συνιστῶσι μέγα εἶδος ἐμπορίου μεταξὺ τοῦ λαοῦ τῶν νήσων τῆς Νέας Γουινέας καὶ τῶν Μαλαίων. Οἱ ἐντόπιοι πιάνουσι τὰ πτηνὰ ταῦτα μὲ δίκτυα ἢ σκοτόνουσιν αὐτὰ μὲ βέλη· παρασκευάζουσι δὲ τὰ δέρματα μεθ' ἱκανῆς εὐπρεπείας, ἀφαιροῦντες τὰς ἀληθεῖς πτέρυγας, αἵτινες δὲν εἶναι τόσον λαμπραὶ ὡς τὰλλα πτερά, καὶ ἀποκόπτοντες τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη. Ἡ τῶν ποδῶν ἔλλειψις ἀπ' ὅλα τὰ εἰς τὴν Εὐρώπην φερθέντα δείγματα ἐγέννησε τὸν μῦθον ὅτι τὰ Παραδεισεῖα δὲν ἠμποροῦν νὰ καθίσωσι, καὶ ὅτι ἐπέτων ἀείποτε. Ἴσως δὲ καὶ τὸ μεταναστευτικὸν ἡθὸς τῶν ἐπιθανολόγησε τὸν μῦθον τοῦτον. Τὸν καιρὸν τοῦ μοσχοκαρίου φθάνουν πετώμενα ἐκ τῶν μεσημβρινῶν νήσων εἰς τὰς Ἰνδίας· λέγει δὲ ὁ Ταυερνιέρ. Ἡ δύναμις τοῦ μοσχοκαρίου ἐπὶ τοσοῦτον τὰ μεθύει, ὥστε πίπτουν ἀναίσθητα καταγῆς.

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΝΕΙΛΟΣ.

Τῆς Αἰγύπτου μόνος ποταμὸς εἶναι ὁ Νεῖλος. Εἰς διάστημα 1350 ναυτικῶν μιλίων, ἀπὸ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Γακαζῆ μέχρι τοῦ Δέλτα, δὲν λαμβάνει κανέν παραποτάμιον ἐξ ἀνατολῶν ἢ ἐκ δυσμῶν· τοῦτο δὲ, ὡς παρατηρεῖ ὁ Humboldt, εἶναι μοναδικὸν παράδειγμα εἰς τὴν ὑδρογραφικὴν ἱστορίαν τῆς σφαίρας. Εἰς τὸν ἀξιοθαύμαστον τοῦτον ποταμὸν χρεωστεῖ ἅπασαν τὴν εὐκαρπίαν, ἐτι δὲ καὶ τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς ἡ Αἰγύπτος. Ἀναμφιβόλως τὸ χῶμα τῆς Αἰγύπτου ἐσχηματίσθη κατὰ πρῶτον ἀπὸ τὴν ἰλὺν, ἧτις μετὰ τοῦ ποταμοῦ συγκαταβαίνουσα ἐκ τῆς Ἀβυσσινίας καὶ τῆς ἐνδοτέρας Ἀφρικῆς ἀποτίθεται κατὰ τὴν ἐνιαύσιον πλημμύραν· ὅτι δὲ εἰς τὸ διάστημα τῶν αἰώνων ἐξηκολούθησε βαθμηδὸν ν' ἀνυψοῦται, ὑπάρχουσι καὶ τούτου ἱκανώταται ἀποδείξεις. Π. χάριν, πόλεις καὶ οἰκοδομαί, τὰς ὁποίας γνωρίζομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι κατὰ πρῶτον ἐκτίσθησαν ἐπὶ ἀναχωμάτων διὰ νὰ μένωσιν ἀνεπηρέαστοι ἀπὸ τὴν πλημμύραν, κεῖνται τὴν σήμερον τόσον χαμηλὰ ἐπὶ τῆς πεδιάδος, ὥστε νὰ πλημμυρίζωνται κατ' ἔτος· φαίνεται δὲ καὶ ὅτι μεγαλητέρα ὑψωσις τοῦ

ποταμοῦ χρειάζεται τῶρα διὰ νὰ εὐτυχήσωσι τὰ σπαρτὰ, παρ' ὅση ἀπῆτειτο κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ Ἡροδότου. Οὕτω δὲ, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἡ γῆ τῆς Αἰγύπτου ἤθελε κατερημωθῆν ἀπὸ τὴν ἐκλειψιν τῆς πλημμύρας, ἂν ἡ ἰσορροπία δὲν διετηρεῖτο ἀπὸ ἀνάλογον σχεδὸν ὑψωσιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ. Ἐκτὸς δὲ πολλῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν τοῦ ὅτι καὶ ἡ κοίτη συναναβαίνει, ἔχομεν καὶ τὸ πλησίον τῆς Ἐλεφαντίνης ἀρχαῖον Νειλομέτριον, ὑπὸ τοῦ Στράβωνος μνημονευόμενον, ἐτι δὲ καὶ τὴν σήμερον ὑπάρχον. Τὸ ἐπ' αὐτοῦ σημειωμένον ὑψιστον μέτρον εἶναι εἰκοσιτέσσαρες Ἑλληνικοὶ πήχεις· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ἀναβαίνει τῶρα, ὅταν εὐρίσκεται εἰς τὸ μέγιστον αὐτοῦ ὕψος, ὀκτῶ σχεδὸν πόδας ἀνω τοῦ σημείου τούτου· ἐνῶ ἐκ τινος εἰς τὸν τοῖχον ἐπιγραφῆς, γενομένης τὴν τρίτην Μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα, φαίνεται ὅτι τὸ ὕδωρ ἀνέβαινε τότε μόνον ἓνα πόδα ὑπὲρ τὸ εἰρημένον σημεῖον. Ὅθεν ἔπεται ὅτι ἀνέβη καθ' ἑκάστην ἑκατονταετηρίδα πέντε περίπου δακτύλους· ἀπὸ διδόμενα δὲ πάντῃ ἀνεξάρτητα συνάγεται ὅτι τὸ περιεχόμενον χῶμα ὑψώθη κατὰ τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἀναλογίαν. Ἀληθεύει μὲν ὅτι ὑπάρχουσι περιστάσεις μεμονωμέναι, αἱ ὁποῖαι φαίνεται ὅτι μάχονται τὸ γενικὸν τοῦτο συμπέρασμα· ἐμπορεῖ τις ὁμως νὰ ἐξηγήσῃ αὐτὰς ὑποθέτων τινὰς ἀνωμαλίας, καθ' ἑαυτὰς πιθανώτατας, αἱ ὁποῖαι ἄλλοῦ μὲν κάμνουν τὴν εἰς τὴν κοίτην τοῦ ποταμοῦ ὑψωσιν νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν ὑψωσιν τῆς περικύκλω γῆς, ἄλλοῦ δὲ κάμνουν τὴν ὑψωσιν τῆς γῆς νὰ ὑπερβαίνῃ τὴν τοῦ πυθμένου τοῦ ποταμοῦ. Ὁ Δόκτωρ Shaw, ὅστις λογαριάζει τὴν αὐξήσιν τοῦ χῶματος ὀλίγον τι ὑπὲρ τὸν ἓνα πόδα εἰς τὰ ἑκατὸν ἔτη, παρατηρεῖ ὅτι ἡ Αἰγύπτος πρέπει νὰ ἐκέρδησε τεσσαράκοντα ἓνα πόδας καὶ ὀκτῶ δακτύλους χῶματος εἰς 4072 ἐνιαυτούς· ἐπειδὴ δὲ ἱκανῶς δὲν στοχάζεται τὴν ἀνάλογον ὑψωσιν τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, φοβεῖται κατὰ συνέπειαν ὅτι, προϊόντος τοῦ χρόνου, ὁ ποταμὸς θέλει πλέον εἰσθαι ἀδύνατον νὰ ὑπερχειλίξῃ τὰς ὀχθὰς του, καὶ ἡ Αἰγύπτος, ἐνῶ τῶρα εἶναι ἡ πλέον καρποφόρος, θέλει καταντήσῃν, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἐτησίου πλημμύρας, μία ἐκ τῶν ἀγονωτάτων χωρῶν.

Ἡ ἀνάβασις τοῦ ποταμοῦ διαφέρει εἰς διάφορα μέρη τοῦ ρείθρου του. Εἰς τὴν Ἄνω Αἰγύπτον εἶναι ἀπὸ τριάκοντα ἕως τριάκοντα πέντε πόδας· εἰς τὸ Κάϊρον εἶναι περὶ τοὺς εἰκοσι τρεῖς πόδας, κατὰ δὲ τὸ βορεινὸν μέρος τοῦ Δέλτα δὲν ὑπερβαίνει τέσσαρας πόδας, ἐξ αἰτίας τῶν τεχνητῶν ρείθρων καὶ τοῦ πλάτους τῆς πλημμύρας. Ἡ τῶν τεσσάρων ὁμως ποδῶν αὐξήσις εἶναι τοσοῦτον ἀναγκαῖα εἰς τὴν καρποφορίαν τοῦ Δέλτα, ὅσον ἡ τῶν εἰκοσιτριῶν ἢ τῶν τριάκοντα ἀλλαχοῦ. Ὁ ποταμὸς ἀρχίζει νὰ ἀναβαίνῃ τὸν Ἰούνιον, ἀλλὰ πρὶν τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰουλίου, Ε. Ν., δὲν εἶναι ταχεῖα ἡ ἀξιοσημείωτος ἡ ἀνάβασις· φθάνει δὲ εἰς τὸ μέγιστον ὕψος περὶ τὴν φθινοπωρινὴν ἰσημερίαν, καὶ τὰ ὕδατα μένουσι εἰς τὴν αὐτὴν σχεδὸν θέσιν ἕως τὰ μέσα τοῦ Ὀκτωβρίου. Μετὰ ταῦτα ἡ πτώσις εἶναι πολλὰ ἐπαισθητὴ, φθάνει δὲ εἰς τὸ κατώτατον σημεῖον τὸν Ἀπρίλιον.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα, καίτοι ἐκπληκτικά, δὲν εἶναι πο-
σῶς ἴδια τοῦ Νείλου· κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον ὑπάρχουν
εἰς ὄλους τοὺς ποταμοὺς, τῶν ὁποίων ὁ ὄγκος ἐτησίως
αὐξάνεται ἀπὸ τὰς εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην πι-
πτούσας περιοδικὰς βροχὰς· ἀλλ' οὐδενὸς ποταμοῦ ἢ
ἐτήσιος ἀνάβασις ἐπιφέρει τόσον ἀξιολόγους συνεπείας,
ἢ τόσον οὐσιώδεις πρὸς τὴν ὑπαρξίν ὀλοκλήρου ἔθνους.
Τοῦτο δὲ προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ Αἴγυπτος ἀπὸ τὸν
Νεῖλον περιμένει ὅλως διόλου τὴν εὐφορίαν τῆς, καὶ
ὅπου ἡ ἐπιρροή τῆς αὐτοῦ πλημμύρας δὲν ἐκτείνεται,
ἐκεῖ μένει ἔρημος ἡ γῆ. Ὀλιγωτάτη βροχὴ πίπτει εἰς
τὴν Αἴγυπτον· κατὰ τὴν Ἄνω σχεδὸν ὅλως ἀγνοεῖται·
εἰς δὲ τὴν Κάτω ἄλλαι παρ' ἐλαφροτάτας καὶ στιγμι-
αίας βροχὰς δὲν συμβαίνουσιν οὐδ' εἰς τὸ ψυχρὸν μέρος
τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἡ πότισις λοιπὸν, τὴν ὁποίαν ἡ γῆ λαμ-
βάνει ἐκ τῆς ἀμέσου πλημμύρας τοῦ Νείλου, καὶ διὰ
τῶν διωρύγων αἰτίνες μετακομίζουσι τὰ ὕδατά του ὅπου
ἡ πλημμύρα κατ' εὐθείαν δὲν ἐκτείνεται, εἶναι οὐσιω-
δεστάτη εἰς τὴν καθ' ὄλους τοὺς αἰῶνας πολυθρύλλητον
εὐφορίαν τῆς Αἴγυπτος. Μετὰ πλείστου κόπου διώρυ-
ξαν οἱ κάτοικοι πολυαρίθμους διώρυγας καὶ ἀγωγούς
καθ' ὄλην αὐτῆς τὴν ἔκτασιν. Αἱ διώρυγες αὗται
δὲν ἀνοίγονται πρὶν ὁ ποταμὸς φθάσῃ εἰς ὕψος τι, οὐδὲ
πάλιν ὄλαι συγχρόνως, καθότι ἡ τῶν ὑδάτων διανομὴ
ἤθελε τότε εἶσθαι ἄνιστος. Ὅταν τὸ ὕδωρ ἀρχίξῃ νὰ
πίπτῃ, κλείουσι τὰς τῶν διωρύγων πύλας, ἀνοίγουσι δὲ
πάλιν αὐτὰς βαθμηδὸν κατὰ τὸ φθινόπωρον, ἀφίνοντες
τὰ ὕδατα νὰ περνῶσιν εἰς τὰ ἐμπροσθεν ὥστε νὰ συν-
τείνωσιν εἰς ποτισμὸν τοῦ Δέλτα. Πάντοτε ὑπῆρξαν
χωριστοὶ καὶ λεπτομερεῖς κανονισμοὶ περὶ τῆς διανομῆς
τοῦ Νείλου, τὴν ἀνάγκην τῶν ὁποίων δυνάμεθα νὰ κρί-
νωμεν ἐκ τοῦ κοινῶς λεγομένου, ὅτι μόλις τὸ δεκατημέ-
ριον τῶν ὑδάτων αὐτοῦ φθάνει εἰς τὴν θάλασσαν κατὰ
τὸ πρῶτον τρίμηνον τῆς πλημμύρας. Καὶ εἰς ἄλλας χώ-
ρας ἀπαιτοῦνται λεπτομερεῖς κανονισμοὶ διὰ τὴν ἴσην
διανομὴν τῶν ῥυάκων ὅτινες κινουσι μύλους. Εἰς χώ-
ραν δὲ, ὅπου ἡ καρποφορία οὐσιωδῶς ἐξαρτᾶται ἀπὸ
μίαν μεγάλην γονοποιούσαν δύναμιν, τοιοῦτοι κανονι-
σμοὶ πρέπει νὰ ὑπῆρξαν ἐκ τῶν πρώτων βημάτων εἰς
τοὺς νόμους τοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Κάτω Μεσοποταμία,
ἥτις ἐπὶ Ἡροδότου ἠμπόρει νὰ συνερίζεται μὲ τὴν Αἴ-
γυπτον ὡς πρὸς τὴν ἀφθονον καρποφορίαν, εἶναι τῶρα
σχεδὸν ἔρημος, ἐπειδὴ ἐγκατελείφθη τὸ ἀρχαῖον σύστη-
μα τοῦ ποτίσθαι, περὶ οὗ πολλοὶ ἀκριβῶς ἐξετάσαντες
κρίνουσιν ὅτι ὁμοίαζε μὲ τὸ Αἴγυπτιακόν. Εἰς τὸ
διάστημα τῆς πλημμύρας, ἅπανα ἡ πεδινὴ χώρα τῆς
Αἴγυπτος φαίνεται ὡς σειρά λιμνίων καὶ δεξαμενῶν·
ἐπιφέρει δὲ τὸ μέγα εἰς τὴν γεωργίαν ὄφελος οὐχὶ μόνον
ὁ ἀπὸ ὕδωρ χορτασμός τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποτιθε-
μένη ἰλύς ἢ λάσπη, ἥτις γονιμοτάτη οὐσα χρησιμεύει
ὡς κόπρος εἰς τὰ μέρη ὅσα ὀλίγον κατεκλύσθησαν· ἐκ
τοῦ ἐναντίου, ὅπου ἡ περισσὴ πλημμύρα ἐναπέθεσεν
ἀνάλογον ἰλύος ποσότητα, λέγεται ὅτι μιγνύουσι μετ'
αὐτῆς ἄμμον διὰ νὰ μετριάξωσι τὴν δύναμιν τῆς. Ἡ

καλλιέργεια ἐπεταί ἀμέσως ἀφοῦ τὸ ὕδωρ ἀποσυρθῆ-
ῖ ὅπου δὲ ἀρκετὰ ἐποτίσθη τὸ χῶμα, οἱ κόποι τοῦ γεω-
πόνου εἶναι εἰς τὸ ἄκρον ἐλαφροί. Ὁ σπόρος ρίπτεται
εἰς τὸ κάθυγρον χωράφιον, καὶ ἡ βλάστησις καὶ ὁ Σε-
ρισμός ταχέως ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλα. Ἦν ἐπιρροὴν
τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν κατάστασιν καὶ τὴν πρόσοψιν τῆς
χώρας σαφηνίζει ἡ ἐπομένη τοῦ Βολνείου παρατήρησις·
'Τὸ πρόσωπον,' λέγει, 'τῆς Αἴγυπτος φαίνεται διαδο-
χικῶς πέλαγος γλυκέων ὑδάτων, λασπώδης βάλτος,
καταπράσινος πεδιάς, καὶ κατάξηρος ἔρημία.'

Οἱ ἀρχαῖοι Αἴγύπτιοι, αἰσθανόμενοι τὴν ἀπὸ τοῦ
Νείλου παντελῆ αὐτῶν ἐξάρτησιν, κινούμενοι δὲ καὶ
ὑπὸ τῆς φυσικῆς διαθέσεως τοῦ ἀνθρώπου νὰ θεωρῆ-
τὰς δευτέρας αἰτίας μᾶλλον παρὰ τὸν παμμέγιστον καὶ
πανάγαθον Θεόν, ἀφ' οὗ μόνου πᾶν ἀγαθὸν προέρχεται,
ἀπεθέωσαν τὸν ποταμὸν τοῦτον, ὅστις εἶχε καὶ τοὺς
ἱερεῖς, καὶ τὰς ἐορτὰς, καὶ τὰς θυσίας του· ἐτι δὲ καὶ
τὴν σήμερον, ὑπὸ τὸ αὐστηρότερον σύστημα τῆς Μωα-
μεθανικῆς θρησκείας, ἀπολαύει σέβας μέγιστον ὁ Νεῖ-
λος, καλούμενος 'ὁ Ἀγιώτατος Ποταμός.'

ΠΕΡΙΠΛΑΕΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ.

Εἰς τὸν ποταμὸν τῆς Ἀγγλίας Τάμεσιν, πλησίον τοῦ Γρη-
νουίκου (Greenwich), ὑπάρχει ἀξιοθέατον ἀντικείμενον, — τρίκροτον
μετεσχηματισμένον εἰς ναυτικὸν νοσοκομεῖον. Εἰς αὐτὸ εἶναι
δεκτὸς πᾶς ἄρρωστος ναύτης, ὅποιανδὴποτε γλώσσαν καὶ ἂν λαλή-
εἰς ὅποιανδὴποτε χώραν καὶ ἂν ἐγεννήθη· οὔτε συστατικὸν γράμμα
δὲν ἀπαιτεῖται· ἀρκεῖ μόνον νὰ παρουσιασθῇ θαλασσινὸς πάσχιον,
καὶ πάραυτα λαμβάνει ὑποδοχὴν καὶ περίθαλψιν.

Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο πρῶτον ἐσυστήθη τὸ 1821 ἐπὶ τοῦ Γράμ-
που, νηὸς πεντήκοντα κανονίων· τὸ δὲ 1831 μετεφέρθη εἰς τὸ τρί-
κροτον, ὅπου καὶ τὴν σήμερον εὐρίσκεται. Ὁλόκληρος δὲ ὁ ἀριθ-
μὸς τῶν ναυτῶν, ὅσοι ἐνοσοκομήθησαν ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τῆς ἀρ-
χῆς τοῦ 1830, εἶναι 25,381. Ἐκ τούτων 11,708 ἦσαν Ἀγγλοὶ, 3087
Σκώτοι, καὶ 2665 Ἴρλανδοί. Ἐκ δὲ τῶν ἀλλοειθῶν ἦσαν ὡς ἐπο-
μένως:—Γάλλοι, 111· Γερμανοὶ, 361· Ρῶσσοι, 251· Προῦσσοι,
495· Ὀλλανδοί, 90· Δάνοι, 383· Σβέκοι καὶ Νορβεγοὶ, 745· Ἰταλοὶ,
192· Πορτογάλλοι, 232· Ἰσπανοὶ, 92· Ἑλληνας, 15· Τοῦρκοι, 7· ἐκ
τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, 210· ἐκ τῶν Δυτικῶν Ἰνδιῶν, 468· ἐκ
τῆς Βρετανικῆς Ἀμερικῆς, 299· ἐκ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν,
973· ἐκ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, 62· Ἀφρικανοὶ, 149· ἐκ τῆς Νέας
Ζηλανδίας, 21· ἐκ τῶν Νήσων τῆς Μεσημβρινῆς Θαλάσσης, 109·
ἐκ τῆς Νέας Μεσημβρινῆς Οὐαλλίας, 9· Σῖναι, 20· γεννημένοι εἰς
τὸ πέλαγος, 66. Ἐκ τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ, 1816 ἐνησχολοῦντο εἰς τὸ
ναυτικὸν τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος, 1700 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς
τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν Συντροφίας, καὶ 21,796 εἰς ἐμπορικὰ πλοία
πάντων τῶν ἐθνῶν.

Εἰς τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο κατάστημα, τὸ ὁποῖον διατηρεῖται
ὑπὸ ἐκουσίων συνεισφορῶν, ἀφῆκε πρὸ μικροῦ Ἀγγλος τις γεν-
ναιοτάτην κληροδοσίαν, 43,101 λίτρας στερλίνας, καὶ προσέτι πλοῖον
μετὰ τοῦ φορτίου του, τὰ ὅποια πωληθέντα ἐξεκαθάρισαν £10,082.

Προστάται τῆς ἐλεημοσύνης ταύτης, ἐκτὸς τῆς Α. Β. Μ., εἶναι
ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Πρωσσίας, Δα-
νίας, καὶ τοῦ Βελγίου.

ΠΕΡΙ ΥΠΝΟΒΑΣΙΑΣ.

ΥΠΟ ΙΑΤΡΟΥ ΣΑΜΙΟΥ.

Ἡ ΥΠΝΟΒΑΣΙΑ συνίσταται εἰς ἐκλείψιν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον ἐντελῆ τῶν ἐξωτερικῶν αἰσθήσεων, ἐνῶ ἢ φαντασία εἶναι εἰς ἐνέργειαν. Ὁ ὑπνοβάτης δὲν γνωρίζει τὴν ἀληθῆ αὐτοῦ κατάστασιν, ἀλλὰ φαντάζεται ὅτι ὑπάρχει εἰς περιστάσεις διαφορετικὰς ἀπὸ ἐκείνας αἱ ὁποῖαι τὸν περικυκλόνουν· ὅθεν συμπεραίνεται ὅτι ἡ ὑπνοβασία εἶναι τροποποίησις ὀνείρων. Ἡ νευρική κατάστασις, ἣτις προξενεῖ τὰ πλέον περίεργα φαινόμενα τῆς ὑπνοβασίας, εἶναι τοιοῦτου εἴδους. Ὡστε, ἐνῶ αἱ αἰσθήσεις εἶναι γενικῶς ἐσκοτισμέναι ὡς εἰς ὕπνον, καὶ πᾶν ἄλλο ἀντικείμενον μένει ἀπαρατήρητον, ὁ ὑπνοβάτης βλέπει, αἰσθάνεται, καὶ περιεργάζεται τὰ ἰδιαίτερα ἀντικείμενα μόνον πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνεται ἡ προσοχή του, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα τὸν σχετίζουσι αἱ ἐσωτερικαὶ κινήσεις τοῦ νοῦς του. Οἱ ὑπνοβάται ἐνθυμοῦνται ἐνίοτε τὰς περιστάσεις ἢ πράξεις τῆς ὑπνοβασίας των ὅταν ἀνανήψωσιν, ἀπαράλλακτα καθὼς ἡμεῖς εἰς τὴν ἐξυπνον κατάστασιν μας ἐνθυμούμεθα τὰ ὄνειρά μας. Καθὼς ὁ ὀνειρευόμενος, οὕτω καὶ ὁ ὑπνοβάτης, καταγίνεται εἰς ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα κἀνένα καιρὸν τοῦ κλυσαν τὴν προσοχήν, καὶ ἔκαμαν ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὸν νοῦν του, ὅταν ἦτον ἐξυπνος. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ ὑπνοβάτης ὀνειρεύεται μὲ τὴν προσθήκην ὅτι βάλλει εἰς πράξιν τὰ ὄνειρά του.

Πολλοὶ συγγραφεῖς διΐσχυρίζονται ὅτι ἡ ὑπνοβασία δὲν ἔχει κἀμμίαν ὁμοιότητα μὲ ὄνειρα, ἐπειδὴ ταῦτα ὑπάρχουν εἰς ἰδανικὸν κόσμον, ἐνῶ οἱ νυκτοπλάνοι καταγίνονται εἰς ἀληθῶς ὑπάρχοντα καὶ ὕλικὰ ἀντικείμενα. Ὁ προφύσσωρ Χεϊνρὺθ, καθὼς καὶ ὁ Βερτράνδος, θέλει ὅτι οἱ ὑπνοβάται πρέπει νὰ λογίζωνται ἐξυπνοι, ἐπειδὴ ἔχουν τὴν δύναμιν τοῦ νὰ διακρίνωσιν ἀνθρώπους καὶ ἀντικείμενα ὀξυτέραν παρὰ εἰς τὴν συνήθη ἐξυπνον κατάστασιν των. Παρατηρήθη, προσθέτουσι οὗτοι, ὅτι μὲ κλειστοὺς πολλάκις ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐνῶ τὰ ὠτά των ἀναισθητοῦν εἰς τὴν προσβολὴν φωνῶν καὶ ἤχων (διὰ τινος δυνάμεως, ἣτις ὑποτίθεται ὅτι εἶναι διακεχυμένη καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος των, καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συγκεντρωμένη εἰς τὸ ἐπιγάστριον καὶ δακτύλους) ἀκούουν καὶ βλέπουν πολὺ καλῆτερα παρ' ὅταν ἦναι ἐξυπνοι. Μία τόσον ἀπίθανος ἰδέα ἠθέλε φανῆν εἰς τινὰς ἀναξία προσοχῆς· ἢ ἐξάπλωσις μ' ἕλον τοῦτο καὶ ἀποδοχή τῆς μεταῦ πολλῶν καὶ δοκίμων συγγραφέων τῆς Εὐρώπης, καὶ τὰ περίεργα φαινόμενα τὰ ὁποῖα θέλομεν εὐρεῖν εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα, μᾶς ἀναγκάζουν νὰ μὴ τὴν παραδράμωμεν σιωπηλῶς.

Ἡ ὑπνοβασία ἴτο γνωστὴ εἰς τὸν Ἱπποκράτην καὶ Ἀριστοτέλην, ὁ δὲ Γαληνὸς εἶχε καὶ προσωπικὴν αὐτῆς πείραν, ἀλλὰ τὴν περιέγραψαν ὅλοι συντετμημένα. Ὁ τελευταῖος διηγεῖται περὶ ἑαυτοῦ ὅτι μίαν φορὰν ὑπνοβάτησεν ὀλόκληρον σχεδὸν νύκτα, ἕως οὗ προσκρούσας

δ'. θ*

εἰς μίαν πέτραν, ἣτις ἔκειτο εἰς τὴν δίοδόν του, ἐξύπνησε πολλὰ μακρὰν τοῦ κοιτῶνός του.

Διογένης ὁ Λαέρτιος ἱστορεῖ δύο παραδείγματα τοῦ πάθους τούτου, ἐν ἑκ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει περὶ Στωϊκοῦ τινὸς φιλοσόφου, ὅστις, ὅταν εὐρίσκετο εἰς ὑπνοβατικὴν κατάστασιν, ἐσύνθετεν, ἀνεγίνωσκε, καὶ διώρθευε τὰ συγγράμματά του.

Ὁ Γασσένδης διηγεῖται περὶ ὑπνοβάτου τινὸς, ὅτι ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ ἐνεδύετο εἰς τὸν ὕπνον του, ἔπειτα κατέβαινον εἰς τὸ κατώγεον καὶ ἐξήντλει οἶνον ἀπὸ ἐν πιθάριον, ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἔβλεπεν εἰς τὸ σκότος ἐξίσου καθὼς καὶ εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἄλλ' ὅτε κατὰ τύχην ἐξύπνα καθ' ὁδὸν, ἢ εἰς τὴν αἰναποθήκην, ἦτον ἀναγκασμένος νὰ ψηλαφᾷ μὲ τὰς χεῖρας τὸν πρὸς τὴν κλίνην ὁρόμον του. Ἀπεκρίνετο δὲ πάντοτε εἰς τὰς ἐρωτήσεις τῆς γυναικὸς του ὡς νὰ ἦτον ἐξυπνος, ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον δὲν ἐνθυμεῖτο τίποτε ἀφ' ὅ,τι διέπραξε. Συχνὰ, ὅταν εὐρίσκετο εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν, παρεπονεῖτο ὅτι δὲν ἦτον ἀρκετὸν φῶς, καὶ ὑπέθετεν ὅτι ἐξύπνησε πρὶν ἐξημερώσῃ· ὅθεν ἦναπτε λύχνον. Εἰς ἄλλος ὑπνοβάτης, διηγεῖται ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, διέβη διὰ νυκτὸς ἐξωγκωμένον τινὰ χεῖμαρρον, στηριζόμενος ἐπάνω εἰς ῥάβδους, μετὰ δὲ ταῦτα ἐξυπνήσας ἐφοβεῖτο νὰ ἐπιστρέψῃ πρὶν ἐξημερώσῃ.

Ὁ Σοάβιος ἀναφέρει ἐν πολλῶν ἀξιοσημείωτον παράδειγμα ὑπνοβασίας εἰς τινὰ Ἰταλὸν φαρμακοπῶλον, Καστέλλην τῶνομα, ὅστις μετέφραζε καθ' ὕπνον ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν εἰς τὸ Γαλλικὸν, καὶ ὅτε τις ἐκ τῶν παρόντων ἐσβυε τὸν ἐμπροσθέν του κείμενον λύχνον, ἔπαυε συγκεχυμένος ἀπὸ τὸ ἔργον του, καὶ ψηλαφῶν μὲ τὰς χεῖρας τὸν εὐρίσκει, καὶ μετέβαινον εἰς τὸ μαγειρεῖον νὰ τὸν μετανάψῃ. Ἄλλοτε ἐνεδύετο τὴν νύκτα, κατέβαινον εἰς τὸ φαρμακοπωλεῖον, καὶ ἐξύγιζεν ἰατρικὰ διὰ ὑποθετομένους ἀγοραστὰς, μὲ τοὺς ὁποίους συνωμίλει ὡς παρόντας. Ὅτε τις ἐκ τῶν περιέργων θεατῶν τὸν ὠμίλει περὶ ὑποθέσεων διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκείνας, αἰτινες ἐνησχόλουν τὴν φαντασίαν του, δὲν ἔδιδε κἀμμίαν ἀπόκρισιν· ἐκ τοῦ ἐναντίου δὲ, ἀπεκρίνετο εὐστόχως εἰς ἐρωτήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐσυμφώνουν μὲ τὴν σειράν τῶν ἰδεῶν του.

Εἰς τὸ περὶ ἀνθρωπίνης φαντασίας βιβλίον του ὁ Μουρατόρης διηγεῖται περὶ τινος θεράποντος τοῦ Μαρκίωνος Σάλη, Νεγρέττη τῶνομα, ὅστις ὑπνοβάτη κατ' ἔτος περὶ τὸν Μάρτιον μῆνα πάντοτε· κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν καθ' ἑσπέρας, ἅμα τὸν ἐκυρίευεν ὁ ὕπνος, ἤρχιζε πρῶτον νὰ λαλῇ ἀσυνάρτητα· ἠγείρετο ἔπειτα καὶ περιήρχετο ἐσπευσμένως τὸ μαγειρεῖον, ἀκολούθως μετέβαινον εἰς τὸ ἐστιατόριον, καὶ ἀφοῦ προετοίμαζε τὴν τράπεζαν ὡς εἰς δεῖπνον, ἔστεκεν ὀπισθεν μιᾶς καθέδρας μὲ εὐκαιρον τρυβλίον εἰς τὰς χεῖρας, ὡς νὰ ὑπηρετῇ τὸν κύριόν του δειπνοῦντα. Ἀφοῦ δ' ἐπρόσμενον ἱκανὴν ὥραν, ὅσην ἐφαντάζετο ὅτι οὗτος ἔτρωγεν, ἐσήκονε τότε τὰ ἐπιπλα τῆς τραπέζης ἐναποταμιεύων αὐτὰ εἰς τὰς διαφόρους θέσεις των ἐν τάξει, καὶ ἀκολούθως

ὑπήγαινε εἰς τὸν κοιτῶνα τοῦ κυρίου του, ὅπου διευθέ-
ται καὶ ἐθέρμαινε τὸν κράββατόν του, ἔπειτα κλείων
τὰς θύρας τοῦ οἴκου ἀπεσύρετο πάλιν εἰς τὸ μαγειρεῖον
νὰ ἀναπαυθῆ. Ἄν, ἐνῶ ἐνησχολεῖτο κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον, ἔρριπτε κἀνεῖς ψυχρὸν ὕδωρ εἰς τὸ πρόσωπόν
του, ἢ τοῦ ἦνοιγε τοὺς ὀφθαλμοὺς βιαίως, συνήρχετο
εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' ἔστεκεν ἀρκετὴν ὥραν ἐκθαμβος καὶ
παραλελογισμένος. Εἰς τοὺς τοιοῦτους ὑπνοβατικoὺς
παροξυσμούς του εἶχε πάντοτε τοὺς ὀφθαλμοὺς σφιγκτὰ
κλεισμένους, ὥστε, ὅτε τοῦ ἐπλησίαζον εἰς τὸ πρόσωπον
ἀναμμένον λύχνον, δὲν προσεῖχεν ὀλότελα εἰς τὴν λάμ-
ψιν τοῦ φωτός. Ἐνίστε ἐφέρετο κατὰ κεφαλῆς πρὸς
τοὺς τοίχους, καὶ ἐπληγόνετο μάλιστα βαρέως· ὅθεν
ὑποτίθεται ὅτι αὐτὸς ὠδηγεῖτο εἰς τὰς νυκτοπλανήσεις
τοῦ ἀπὸ συνήθειαν μόνον, καὶ δὲν εἶχε πραγματικὴν
αἰσθησιν τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὅποια τὸν περιστοιχί-
ζον· μεγαλητέρα ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι, ὁπότε τις
τὸν ἐσπρωχεν ἔξω τοῦ δρόμου του, περιέστρεφε ταχέως
τοὺς βραχίονας κατ' ὅλα τὰ μέρη ψηλαφῶν, ὡς κάμνει
εἰς ἔξυπνος, ὅστις αἴφνης εὐρίσκεται εἰς σκοτεινὸν τό-
πον. Τὸ ἴδιον ἔκαμνε καὶ ὁσάκις εὐρίσκετο εἰς μέρη
τῆς οἰκίας, τὰ ὅποια δὲν ἦσαν ἀκριβῶς γνωστὰ εἰς
αὐτὸν, ὅπου καὶ ἐσφαλλε συχνὰ εἰς τὰς ὑπνοβατικὰς
ἐνασχολήσεις του. Εἰς ἐκ τῶν παρόντων μίαν ἐσπέραν
ἐκλείσει θύραν τινὰ, διὰ τῆς ὁποίας ὁ νυκτοπλάνος εἶχε
περάσειν πρὸ ὀλίγης ὥρας· εἰς τὴν ἐπιστροφήν του αὐτὸς
ἐκτύπησε βιαίως μὲ τὸ πρόσωπον ἐναντίον τῆς θύρας.
Ἐνίστε περιέφερε μεθ' ἑαυτοῦ λύχνον διὰ νὰ φέγγῃ ὅῃθεν
εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἀλλ' εἰς τόπον τοῦ λύχνου ἀντι-
κατέστησαν ἐπίτηδες μίαν φιάλην· αὐτὴν λοιπὸν ἐπῆρε
καὶ περιέφερον ἐνθεν κάκειθεν, φανταζόμενος ὅτι ἐκρά-
τει τὸν λύχνον. Ἄλλοτε πάλιν ἐκάθισε νὰ φάγῃ φυλ-
λίδα ἀπὸ μαρούλια τὴν ὁποίαν εἶχε προετοιμάσειν, ἀντ'
αὐτῆς δὲ ἔθεσαν ἔμπροσθέν του ἄλλην ἀπὸ λάχανον,
προμηθευμένην μὲ ἄφθονον πιπέρι καὶ ἄλας· τὴν ἔφαγε,
μ' ὅλον τοῦτο, χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὴν διαφορὰν. Ἀντι-
οἴνου, τὸν ὁποῖον εἶχε ζητήσιν, τὸν ἐπρόσφεραν ὕδωρ·
αὐτὸς δὲ ἔπιε καὶ τοῦτο χωρὶς νὰ κάμῃ τὴν διάκρισιν·
ἄλλοτε ἀντὶ ταβάκου τὸν ἐπρόσφεραν εἰς τοὺς μυκτῆρας
τριμμένον καφέν, ἀλλ' αὐτὸς τὸν ἐρρόφησεν εὐχαρίστως,
ὡς νὰ ἦτο τὸ ποθούμενον ἔρρινον. Εἰς μίαν περίστα-
σιν τὸν ἐκτύπησεν εἰς τῶν θεατῶν εἰς τὴν κνήμην μὲ
ράβδον· αὐτὸς δὲ φανταζόμενος ὅτι σκύλος τὸν ἐδάγκα-
σε, πρῶτον ὠργίσθη κατ' αὐτοῦ, κτυπηθεὶς δὲ καὶ δεύ-
τερον, ἔρριπτεν ἀπὸ φόβον τεράχια ἄρτου πρὸς τὸν ὑπο-
θετόμενον ἀγριωμένον σκύλον διὰ νὰ τὸν καθησυχάσῃ.

Ὁ Βερτράνδος ἀναφέρει περὶ ἱερῶς τινὸς εἰς Γαλλίαν,
ὅτι ἐνίστε εἰς τὸν ὕπνον του ἐσηκόνετο ἀπὸ τὴν κλίνην,
καὶ ἔγραφε διδαχὰς· ἀφοῦ δὲ ἐτελείονεν ἐκάστην σελί-
δα, τὴν ἀνεγίνωσκε μεγαλοφώνως, καὶ ὁσάκις ἦτο χρεῖα,
ἔσβυνε λέξεις, καὶ ἔγραφε τὰς διορθώσεις ἀνωθεν τῆς
γραμμῆς ἀκριβέστατα. Οἱ περίεργοι παρατηρηταὶ
διὰ νὰ διακρίνωσιν ἂν ἐμεταχειρίζετο τὰς ὀψεις του
ὅταν ἔγραφεν, ἔβαλαν ἐν χονδρὸν χαρτίον ὑποκάτω

τῆς σιαγόνας του εἰς τρόπον, ὥστε δὲν ἠμπόρει νὰ ἴδῃ
τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης κείμενον χαρτίον, εἰς τὸ ὁποῖον
ἔγραφεν, ἀλλ' αὐτὸς ἐξηκολούθει νὰ γράφῃ ὡς νὰ μὴν
ἦτο κἀνὲν ἐμπόδιον ἔμπροσθέν του. Θέλοντες νὰ μά-
θωσι τίνι τρόπῳ ἔκρινε περὶ τῆς παρουσίας ἀντικειμέ-
νων, τὰ ὅποια εἶχεν ὑπ' ὄψιν, τοῦ ἀφήρεσαν κατ' ἐπανά-
ληψιν τὸ χαρτίον εἰς τὸ ὁποῖον ἔγραφε, καὶ ἔβαλαν
εἰς τὸν τόπον του ἄλλο· κατελάμβανε, μ' ὅλον τοῦτο,
τὴν ἀπάτην ἀπὸ τὴν διαφορὰν τοῦ μεγέθους, διότι, ὅτε
τοῦ ἀντικατέστησαν ἰσομέγεθες χαρτίον μὲ τὸ ἰδικόν
του, ὑπέθετεν ὅτι ἦτον αὐτὸ τοῦτο, καὶ ἔγραφε τὰς
διορθώσεις εἰς μέρη τῆς σελίδος ἀνάλογα μὲ ἐκείνης,
τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχαν ἀφαιρέσειν.

Εἰς μίαν περίστασιν ἐφαντάσθη ὅτι ἐπεριπάτει ἐπά-
νω εἰς τὴν ὄχθην ἐνὸς ποταμοῦ, καὶ ὅτι εἶδεν ἐν παι-
δίον νὰ πέσῃ εἰς τὸ ὕδωρ, κινδυνεῦον νὰ πνιγῆ. Ἐ-
πήδησε λοιπὸν εἰς τὸν ποταμὸν, καθὼς ἐνόμιζε, διὰ
νὰ σώσῃ τὸ παιδίον, καὶ τῶντι ἔρριφθη συγχρόνως
ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην του, κάμνων τὰ σχήματα ἀνθρώ-
που κολυμβῶντος· ἐμιμήθη δὲ τὰς νηκτικὰς ταύτας
κινήσεις ἀρκετὴν ὥραν, ἕως οὗ τέλος πάντων ψηλαφῆσας
εἰς μίαν γωνίαν τῆς κλίνης ἐν δερμάτιον φορέματα, ἐφαν-
τάσθη ὅτι ἤρπασε τὸ παιδίον, καὶ κρατῶν αὐτὸ μὲ τὴν
μίαν χεῖρα ἐκολύμβη μὲ τὴν ἄλλην, ὡς ἐφαντάζετο,
πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ· ἐναποθέσας δὲ αὐτόδι
τὸ δερμάτιον, ἐξῆλθε τῆς κλίνης, τρέμων καὶ βρύχων
τοὺς ὀδόντας, ὡς νὰ ἐκβῆκεν ἀπὸ πολλὰ ψυχρὸν ὕδωρ·
ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς παρόντας ὅτι ἐπάγωσε καὶ σχεδὸν
ἀπέθνησκεν ἀπὸ τὴν ψύχραν, ὅθεν παρεκάλει θερμῶς
νὰ τοῦ φέρωσιν ἐν ποτήριον ῥακῆς διὰ νὰ θερμανθῆ·
ἄμα δὲ τὸν ἐπρόσφεραν καὶ ἐρρόφησε τὸ ζητούμενον
ποτὸν, ἔπαυσεν ὁ τρόμος τῶν μελῶν του· καὶ χωρὶς νὰ
ἀνανήψῃ ἀπὸ τὴν ὑπνοβατικὴν του κατάστασιν, ἐπλα-
γίασε καὶ ἐκοιμήθη τὸ ἐπίλοιπον τῆς νυκτὸς ἀταράχως.

Ἡ ὑπνοβασία θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς ἰατροὺς ὡς πα-
ρεκτροπὴ τις ἀπὸ τὴν ὑγειῆ κατάστασιν τοῦ ἀνθρωπίνου
σώματος, διότι ἔχει στενὴν σχέσιν μὲ διαφοροὺς ἀρρώ-
στίας. Ὅταν ἐπανέρχεται συχνὰ, καὶ ἐξακολουθῆ ὁ
παροξυσμὸς τῆς πολὺν καιρὸν, εὐκόλως κατανατᾷ εἰς τὴν
ἐπιληψίαν, ἀποπληξίαν, ὑποχονδρίασιν, μελαγχολίαν,
καὶ μανίαν. Ἐκτὸς τούτου, ἡ ὑπνοβασία πρέπει νὰ
θεωρῆται ὡς ἀρρώστημα, ἐπειδὴ τὰ φαινόμενά της εἶναι
ἐναντία εἰς τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἥτις χορηγεῖ τὸν
ὕπνον δι' ἀνακούφισιν καὶ ἀναψυχὴν ἀπὸ τοὺς κόπους,
ἐνῶ αἱ περιπλανήσεις τῶν ὑπνοβατῶν ἀσθενίζουσι καὶ
κατατρίχουσι τὸ σῶμα των, καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ
τὸν βαθῦν καὶ πολὺν ὕπνον, τὸν ὁποῖον ἐπιφέρει ἡ ὑπνο-
βασία. Τὸ πάθος τοῦτο προσβάλλει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον τοὺς ὅσοι ἔχουν κληρονομικὴν τινα προδιάθεσιν.
Ὁ υἱὸς τοῦ προμνησθέντος Νεγρέττη ἦτον ὑπακείμενος
εἰς τὴν ὑπνοβασίαν ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας. Ὁ ἰατρὸς
Ουῖλλης διηγεῖται ὅτι ὁ πατὴρ καὶ ὅλα τὰ τέκνα μιᾶς
οἰκογενείας εἰς Ἀγγλίαν ἔπασχον αὐτὸ τὸ ἴδιον, καὶ
ὅτι εἰς τὰς νυκτερινὰς των περιπλανήσεις συγκρούαντες

ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου ἐξύπνου μὲ ὄχι πολλὰ εἰάρεστον διάθεσιν. Οἱ μέθυσοι καὶ ἄσωτοι ὑπόκεινται περισσό-
τερον εἰς τὰς ἐφόδους τοῦ παρὰ ὅσοι εἶναι ἐγκρατεῖς.
Οἱ ἄνδρες καὶ μάλιστα οἱ ἔφηβοι ὑπνοβατοῦν συχνό-
τερα παρὰ αἱ γυναῖκες καὶ γέροντες, ἢ ὅσοι εἶναι πολλὰ
νῖοι. Ἡ πληθωρική κατάστασις τῆς κράσεως, πρὸς
τοῖτοις, προδιαθέτει τινὰς εἰς τὴν ὑπνοβασίαν. Ὅθεν
συμφέρει εἰς τοὺς οἰνόφυλας καὶ ἀδιδάκτους, ἂν δὲν
θέλωσι νὰ τοὺς προσαφθῇ καὶ τὸ ἐπίθετον, ὑπνοβά-
ται, νὰ περιορίσωσι τὰς ὀρέξεις των, καθότι προείπο-
μεν ὅτι μετὰ τὴν ὑπνοβασίαν ἐπιταί παντελὴς ὀλεθρος
τοῦ ἀνθρωπίνου νοός, ἢ μανία.

ΛΙΝΙΓΜΑ.

ΓΝΩΡΙΖΩ ἓνα, κοσμοπολίτην, ὅστις ἀδιακόπως πε-
ριπλανᾶται. Τὸ πᾶν ἀφαιρεῖ, καὶ τὸ πᾶν ἀντικαθι-
στᾶ. Εἶναι ἀλαλος, πλὴν ὀμιλεῖ ὅλας τὰς γλώσσας,
καὶ κρίνεται ὁ πλεόν εὐγλωττος ἀπὸ τοὺς ῥήτορας.
Καθησυχάζει ὅλας τὰς ἐριδας, ὅλους τοὺς θορύβους,
ὑποκινεῖ δὲ καὶ προάγει ὅλας τὰς διαφορὰς καὶ τὰς
κρισολογίας. Διεγείρει τὴν ἀνδρείαν, καὶ τὴν δειλίαν
ἐρεθίζει· ἀνδίσταται εἰς ὅλα τὰ πελάγη, κατασπᾶ ὅλα
τὰ ἀντιφράγματα, καὶ πούποτε δὲν διατρίβει. Σμι-
κρύνει ὅλας τὰς γεωγραφικὰς διαστάσεις, αὐξάνει δὲ
ὅλας τὰς ἠθικάς. Κάμνει τραχυτέρας ὅλας τὰς κοι-
νωνικάς ἀνωμαλίας, ἢ ἐξισάζει αὐτάς. Ἐχει δύναμιν
εἰς ὅλα τὰ ἐπιτηδεύματα. Προμηθεύει ἀνάπαυσιν,
καὶ ἀποδιώκει τὸν ὕπνον. Εἶναι ὁ κραταῖος βραχίων
τῆς τυραννίας, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας ὁ ἐγγυητής. Ἡ
ἀρετὴ περιφρονεῖ αὐτὸν, καὶ μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐμπορεῖ
νὰ τῆς λείψῃ. Ἡ παρουσία του γεννᾷ τὴν ὑπερηφα-
νίαν· ἢ ὁ ἀπουσία του τὴν ταπεινώνει. Εἶναι θρασὺς,
προστακτικὸς, καὶ ἀναίσχυντος· ἐνταυτῷ φιλάνθρωπος
καὶ πρόθυμος εἰς τὸ βοηθεῖν. Εἶναι τῶν φίλων ὁ
ἄριστος, καὶ τῶν ἐχθρῶν ὁ κινδυνωδέστατος· ὁ σοφώ-
τατος, καὶ ὁ ὀλεθριώτατος, τῶν συμβούλων. Τοῦ μὲν
ἄσωτου ἐρημόνει τὰς γαίας καὶ τοὺς οἴκους· τὸν δὲ
προβλεπτικὸν βοηθεῖ νὰ ἐπισωρεύῃ. Ἄσθεος αὐτὸς,
διαφθεῖρει τὴν ἀθωότητα. Εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα
παροτρύνει, προστατεύει ὅλας τὰς κακίας, καὶ προσβάλ-
λει ὅλας τὰς ἀρετάς. Εἶναι τὸ εἶδωλον παγκοσμίου
λατρείας. Ἐδνῆ καὶ ἄτομα ζητοῦν νὰ κατέχωσιν αὐ-
τὸν ἀποκλειστικῶς, ἂν καὶ ἦναι ὁ ἀμοιβαῖος καὶ ἀναγα-
καῖος διερμηνεὺς των. Ἐπιφέρει ἠδονὴν καὶ κόρον.
Ἐξίσου χρησιμεύει εἰς τὰς φαντασιώδεις καὶ τὰς ἀλη-
θεῖς χρείας, ὡς καὶ εἰς τὴν φιλοκαλίαν καὶ τὰ πάθη.
Δίδει τροφήν καὶ παίγνια εἰς τὴν νηπιότητα· εἶναι δὲ
τροφὴ καὶ παίγνιον εἰς τὸ γηρατειόν. Φέρει ἄρτον εἰς
τὸ στόμα τοῦ παραλυτικοῦ, καὶ ξίφος εἰς τὴν χεῖρα τοῦ
δολοφόνου. Κωφαίνει πρὸς τοὺς ἰκετεύοντας αὐτὸν
πένητας, καὶ τρέχει ἀπρόσκλητος εἰς τοὺς καταχρωμέ-
νους αὐτὸν πλουσίους. Κάμνει πολλὰ συνοικέσια, καὶ
διαίρει πολυαρίθμους οἰκογενείας. Ἡ φυσικὴ αὐτοῦ

διάθεσις εἶναι νὰ περιφέρεται ἀδιαλείπτως. Ἀρμόζει
πρὸς πᾶν εἶδος ὑπηρεσίας, ἀλλὰ μ' ὅλον τοῦτο περι-
πλανᾶται. Ἄν ἔλθῃ πρὸς σέ, ἔρχεται διὰ νὰ φύγῃ.
Ἄν τὸν κρατήσῃς, τίποτε δὲν χρησιμεύει, κοιμᾶται.
Φρόντισε ὥστε νὰ ἐπιστρέψῃ, διότι τὰ πάντα ἐξεύρει
νὰ κάμνῃ· εἰς ὅλα ἐπιτυγχάνει. Ἄν θέλῃς ὑπόρρη-
μα, τίτλους, τιμὰς, ἢ καὶ ἁμαρτιῶν ἄφεσιν, διευδύνθητι
πρὸς αὐτὸν· γνωρίζει ὅλας τὰς ἀποθήκας, ἔχει ὅλας
τὰς κλεῖς. Εἶτε ἀδύνατος εἶσαι εἶτε δυνατὸς, ἐμπορεῖ
νὰ σέ κάμῃ Κροῖσον ἢ Ἴρον. Ὅποιος καὶ ἂν ἦσαι,
ἐμπορεῖ νὰ σέ εἰσάξῃ εἰς τὰ ἀνακτόρια. Χωρὶς αὐτοῦ
πρίγκιπες ἤθελον ἀναγκασθῆναι νὰ κάμνωσι τὰ ἰδιά-
των ὑποδήματα· ἢ δυσειδὴς Μάρθα ἤθελε μένειν ἀνύ-
πανδρος· ὁ Βουβάρδος ἤθελεν εἰσθαι χειροτέχνης· καὶ
ἡ Ροδόπη ἤθελεν εἰσθαι σεμνὴ γυνή. Αὐτὸς εἶναι
εἰς τὸ μέσον παντὸς ἀγαθοῦ καὶ παντὸς κακοῦ. Ἐκαυ-
σε τὴν Κοπενάγην, καὶ ὠκοδόμησε τὴν Πετρούπολιν.
Εἶναι ἀδρανὴς, καὶ μ' ὅλον τοῦτο κινεῖ τὰ πάντα. Εἶ-
ναι ἄψυχος, καὶ ὁμῶς ἡ ψυχὴ τοῦ κόσμου. Εἰς τὸ
πλήρωμα τῆς δυνάμεώς του, ἂν θέλῃ νὰ χαρίσῃ ὑγείαν,
στέλλει τὸν Ἴπποκράτην· ἂν θέλῃ νὰ περιφρονήσῃ τὸν
θάνατον, ἀνεγείρει πυραμίδας. Τελευταῖον, καίτοι
ἀπὸ τὴν γῆν βλαστήσας, λογίζεται θεός. Ἄλλὰ περὶ
τίνος λαλεῖς;

Ἡ ΠΟΛΙΣ ΛΕΙΨΙΑ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΣ, ἐμπορικῶς, καὶ ἱστορικῶς θεωρου-
μένη ἡ Λειψία εἶναι πόλις πλείστου ἀξία· ὡς δὲ καὶ
πρὸς τὰ τρία ταῦτα σκοπὸν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος
νὰ θεωρήσωμεν αὐτήν. Πρῶτον ὁμῶς θέλομεν ὀμιλή-
σειν περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς τοποθεσίας της.

Ἡ Λειψία ἦτο καταρχὰς μικρὰ κώμη, οἰκοδομηθεῖ-
σα ὑπὸ τῶν Σλαύων κατὰ τὴν συρροὴν τοῦ Πάρδου καὶ
Πλείσσου, περικυκλωμένη δὲ ὑπὸ φιλυρῶν. Ἐκ τῆς τελευ-
ταίας περιστάσεως λέγεται ὅτι ἔλαβε τὸνομά της· διότι
τὰ δένδρα ταῦτα καλοῦνται εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν Σλαύων
Λίπ, Λίπα, ἢ Λίψκ. Τὴν σήμερον ἡ πόλις κατέχει
ἐν μίλιον τὸ μῆκος, τρία δὲ τεταρτημόρια τοῦ μιλίου τὸ
πλάτος, ἐπὶ ἐκτεταμένης πεδιάδος, τὴν ὁποίαν θαψιλῶς
ποτίζουσιν οἱ δύο προειρημένοι ποταμοὶ, ὡς καὶ δύο
ἄλλοι καλούμενοι ὁ Λευκὸς Ἐλστερ καὶ ὁ Λούπης.
Ἐλῆ ἐκάλυπτον πρότερον τὴν πεδιάδα ταύτην· ἀλλ'
ὅσον ἐπληθύνοντο οἱ κάτοικοι τῆς Λειψίας, ἢ γῆ βαθ-
μηδὸν ἐξηραίνετο, οἱ βάλτοι ἐπληροῦντο, ἢ καλλιέργεια
ἐξετείνετο, καὶ ἡ καρποφορία καὶ τὸ ὑγιεινὸν τοῦ τόπου
μεγάλως προεβιβάζοντο, ὥστε ἀνθηραὶ κῶμαι κατέχουσι
τώρα τὴν γῆν, ἧτις ἐκαλύπτετο ποτε μὲ λιμνία στασίμου
ὑδατος.

Τῆς Λειψίας ἡ περὶ τοὺς λόγους φήμη προέρχεται
κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν εἰς αὐτὴν παράδοξον συγ-
κέντρωσιν τοῦ Γερμανικοῦ βιβλιομπορίου· ὄχι ὅτι ὅλα
τὰ προϊόντα τῶν Γερμανῶν συγγραφέων τυπώνονται
ἀναγκαίως ἐνταῦθα· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς ὁποιον μέρος τῆς
Γερμανίας καὶ ἂν τυπωθῇ βιβλίον τι, εἰς τὴν Λειψίαν

πρέπει να σταλθῆ διὰ πώλησιν. Δις τοῦ ἔτους γίνε-
ται εἰς τὴν Λειψίαν πανήγυρις πρὸς ἀγορὰν βιβλίων,
εἰς τὴν ὁποίαν παρευρίσκονται βιβλιοπῶλαι πανταχό-
θεν τῆς ἐπικρατείας, ὡς καὶ ἀπὸ τὴν Σβεκίαν, Δανίαν,
τὰς Κάτω Χώρας, τὴν Γαλλίαν, Ῥωσσίαν, καὶ τὴν
Ἀγγλίαν. Ἡ ἀξιολογώτερα πανήγυρις, ἢ καὶ τοῦδε
πλειοτέρους ξένους ἐλκύνουσα, εἶναι ἡ τοῦ Πάσχα, καθ'
ἣν γενικῶς παρευρίσκονται ὡς τριακόσιοι ἄλλοιθνεῖς
βιβλιοπῶλαι. Ὁ καθ' ἔτος ἐκδιδόμενος ἐν Λειψίᾳ βι-
βλίων κατάλογος δεικνύει τὸ μέγα πλῆθος τῶν εἰς τὴν
Γερμανίαν συγγραφομένων. Πᾶς βιβλιοπώλης ὁπωσοῦν
σημαντικὸς, εἰς ὁποιοῦνδήποτε μέρος τῆς Ὀμοσπονδίας
καὶ ἂν διατρίβῃ, ἔχει ἐπίτροπον εἰς τὴν Λειψίαν· μο-
λονότι δὲ κατὰ συνέπειαν τούτου τέσσαρα ὑποκείμενα
ἀντὶ δύο ἐνασχολοῦνται εἰς τὴν πώλησιν ἐνὸς βιβλίου,
εἶναι ὁμῶς χωρὶς ἀμφιβολίαν ἐπωφελέστατον νὰ ὑπάρχῃ
κεντρικὸν φιλολογικὸν ἔμπορεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὄλοι δύ-
νανται νὰ προστρέχωσιν εἴτε προσωπικῶς, εἴτε δι' ἐπι-
τρόπων, μεθ' ὧν ἀδιαλείπτως συγκοινωνοῦσιν. Ὁ ἐν
Λειψίᾳ ἀριθμὸς τῶν βιβλιοπωλῶν καὶ μουσικοπωλῶν
εἶναι 119· ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐτησίως τυπονομένων καλλῶν
περὶ τὰ τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια, καὶ τὸ βάρος τῶν
ἐτησίως εἰσαγομένων βιβλίων περὶ τὰς 30,000 καντα-
ρίων.

Εἰς τὴν Λειψίαν ἐκδίδεται Ἀποθήκη ἐβδομαδική,
ἣτις εὐρίσκει μεγίστην πώλησιν καθ' ὅλην τὴν Γερμα-
νίαν. Εἶναι δὲ κατὰ τὸ σχέδιον τῶν ὁμοίων τῆς πα-
ρούσης Ἀγγλικῶν, ἐξ ὧν δανείζεται καὶ πολλὰς εἰκο-
νογραφίας τὸ Γερμανικὸν πόνημα.

Τὸ 1409 ἐθεμελιώθη εἰς τὴν Λειψίαν πανεπιστή-
μιον, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπιβεβαιωθὲν διὰ βούλλας
τοῦ Πάπα Ἀλεξάνδρου Ἰκτου. Εἰς διάστημα δὲ τεσ-
σάρων ἑκατονταστηρίων τὸ πανεπιστήμιον τῆς Λειψίας
φημίζεται ὡς ἐν ἀπὸ τὰ ἐξοχώτερα εἰς τὴν Γερμανίαν.
Οἱ μαθηταὶ συμποσοῦνται εἰς περίπου χιλίους διακο-
σίους, οἱ δὲ καθηγηταὶ καὶ διδάκτορες εἰς ἑκατὸν εἰ-
κασί. Ἡ εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο ἀνήκουσα βιβλιο-
θήκη συνεκροτήθη ἀπὸ τὰς βιβλιοθήκας παυθέντων
μοναστηρίων καὶ τὰ χαρίσματα καθηγητῶν, περιέχει
δὲ τῶρα 100,000 τόμων καὶ 4000 χειρογράφων.

Αἱ περιβόητοι σχολαὶ τοῦ Ἀγ. Θωμᾶ καὶ Ἀγ. Νι-
κολάου, αἱ διάφοροι Ἐταιρεῖαι, αἱ πρὸς καλλιέργειαν
τῶν Ἐπιστημῶν, τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας καὶ Μινερα-
λογίας, τῆς Ἐθνικῆς Γλώσσης καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων,
ὡς καὶ αἱ Ἀκαδημίαι τῆς Ἱστογραφίας, Ζωγραφικῆς,
Ἀρχιτεκτονικῆς, κτλ., νύξησαν τὴν φήμην τῆς Λειψί-
ας, καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν νὰ ἐκλάμψωσι τὰ προτερήματα
πολλῶν ἐξόχων ἀνδρῶν συνεχομένων μὲ τὰ καταστήματα
ταῦτα.

Διὰ τὸν πλοῦτον αὐτῆς καὶ τὴν εὐδαιμονίαν εἶναι
τὰ μέγιστα ὑπόχρεως ἡ Λειψία εἰς τὰς μεγάλας πανη-
γύρεις τῆς. Τὸ ἔμποριον τὸ εἰς τὰς συναθροίσεις ταύ-
τας ἐλκύνει ξένους ἀπ' ὅλα σχεδὸν τὰ ἔθνη δὲν εἶναι
μὲν τόσον ἐκτεταμένον τῶρα, ὅσον ἀρχήτερα· ἀλλὰ μ'

ὅλον τοῦτο ἐνασχολεῖ οὕτως ἢ ἀλλῶς τὸ πλεῖστον μέρος
τῶν κατοίκων.

Τὰ δὲ τοῦ ἔμπορίου κυριώτερα εἶδη εἰς τὰς πανη-
γύρεις τῆς Λειψίας εἶναι ἵπποι, δέρματα ἀγρίων ζώων,
βαμβακερὰ ὑφάσματα, καὶ βαμβάκιον, μαλλίον, ἀπαι-
κιακὰ εἶδη, Ἀγγλικὰ καὶ Γαλλικὰ πραγματεῖαι,
βιβλία, καὶ τεχνουργήματα. Ὀκτακισχίλιοι ἕως ἐν-
νεακισχίλιοι ἀγορασταὶ συναθροίζονται γενικῶς εἰς τὰς
μεγάλας πανηγύρεις.

Ἱστορικῶς θεωρουμένη ἡ Λειψία εἶναι τόπος ἀξιολο-
γώτατος· αἱ πεδιάδες αὐτῆς εἶναι μονότονοι καὶ πλη-
κτικαί, ἀλλὰ διεγείρουσι ἀναμνήσεις σπουδαιοτάτων
μαχῶν, αἵτινες πολλάκις διέκριναν τὴν τύχην τῆς Γερ-
μανίας. Ἐκ τούτων μίαν μόνην ἔχομεν τόπον νὰ ἀνα-
φέρωμεν, ταύτην δὲ τὴν πλέον πρόσφατον καὶ τὴν πλέον
περισπούδαστον.

Ἡ συμπλοκή, ἣτις τὸν Ὀκτώβριον, 1813, συνεκρο-
τήθη ἐπὶ τῶν πεδιάδων τῆς Λειψίας μεταξὺ τῶν συμ-
μάχων δυνάμεων καὶ τοῦ στρατεύματος τοῦ Ναπολέον-
τος, ἦτον ἀξιοσημεῖωτος διὰ τὸ πολυπληθὲς τῶν μαχα-
μένων καὶ τὰ πηγάζσαντα ἐξ αὐτῆς σπουδαῖα ἀποτελέ-
σματα εἰς τὴν ἐπίλοιπον Εὐρώπην. Μέρους τῶν συμ-
μάχων δυνάμεων εἰς 120,000 ἀναβαῖνον προσχώρησεν
εἰς τρεῖς στήλας κατὰ τῆς Λειψίας, ὅπου ὁ Ναπολέων
εἶχε συναθροίσει τὸ στρατεύματός του. Ἀπασα ἡ δύνα-
μις αὐτοῦ συνεποσοῦτο εἰς 80,000 ἢ 90,000 ἀνδρῶν,
καθότι τὰ τάγματα τοῦ Ney καὶ Regnier δὲν εἶχον
ἔτι συνενωθῆν μὲ τὸ κυριώτερον σῶμα. Ὁ πρίγκιψ
Σχοαρτζενβούργου ἐστρατήγει τὰς συμμαχικὰς ду-
νάμεις, μολονότι παρευρίσκοντο οἱ μονάρχαι τῆς Αὐστρί-
ας, Ῥωσσίας, καὶ Προυσσίας. Ἐνωρὶς τὸ πρωτὶ τῆς
16ης Ὀκτωβρίου ἤρχισε τὴν προσβολὴν κατὰ τῶν τριῶν
κωμῶν, ὅπου ἦσαν αἱ προφυλακαὶ τοῦ ἐχθροῦ. Περὶ
δὲ τὰς ἑννέα κατήντησεν ἡ μάχη γενικὴ, καὶ ἡ πλέον
ἐκπληκτικὴ ἀφοβία ἐφανερώθη ἀμφοτέρωθεν· ὁ κανο-
νοβολισμὸς ἦτον, ὡς λέγεται, ὁ πλέον δυνατὸς καὶ ἀδιά-
κοπος ἀφ' ὅσους ἤκουσαν ποτὲ οἱ γηραλέωτεροι στρα-
τιῶται. Ἡ ἀριστερὰ πτέρυξ τῶν συμμάχων ὑπέφερεν
ἀπὸ τὴν σταθερότητα τῶν ἀνδρείων Πολωνῶν, οἵτινες
μὲ τὸ δραστήριον αὐτῶν πῦρ ἐμπόδιζον πᾶσαν ἐπιχεί-
ρησιν πρὸς διάβασιν τοῦ Πλείσσου. Ἀλλὰ τὸ χωρίον
Wachau ἦτον ἡ σκηνὴ τῆς πλέον πεισματώδους συμπλο-
κῆς, καὶ ἐνταῦθα ὁ Ναπολέων προσέβαλε κατ' ἐπα-
νάληψιν τὸ κέντρον τῶν συμμάχων. Ἡ ταύτην δὲ τὴν
ἄραν ἀφίξεις τῶν μετὰ τοῦ Νέη στρατευμάτων πιθανὸν
ὅτι ἐμελλε νὰ διακρίνη τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ καὶ οἱ σύμ-
μαχοι ἔλαβον συνδρομὴν ἐκ τῆς πλησιάσεως τοῦ στρα-
τηγοῦ Βλυχέρου· σταλθέντος δὲ τοῦ ὑπὸ τὸν Νέην στρα-
τεύματος ἐναντίον εἰς τὸ τοῦ Βλυχέρου, ἀπωλέσθη ἡ
εὐκαιρία τοῦ νὰ κλίνῃ κατὰ τῶν συμμάχων ἡ πλάσιγξ,
διὰ τῆς ἐνώσεως τῶν δυνάμεων ἐκείνου μὲ τὰς τοῦ Να-
πολέοντος. Πρὸς τὸ ἐσπέρας τὰ στρατεύματα ἦσαν εἰς
τὴν αὐτὴν περίπου σχετικὴν θέσιν, ὡς καὶ πρὶν τῆς
μάχης, καὶ μολονότι ὁ Ναπολέων ἰδιοποιεῖτο τὴν νίκην.

καὶ διέταξε νὰ σημάνωσιν οἱ κώδωνες τῆς Λειψίας πρὸς τιμὴν αὐτῆς, ἦτον ὅμως πρόδηλον ὅτι ὀλίγον περισσότερον εἶχον ὑποφέρειν οἱ σύμμαχοι παρὰ τοὺς Γάλλους.

Τοῦ βορείου στρατοῦ ἡ ἀφίξις, ἡ πρὸς τὸν Ναπολέοντα ὅλως ἀπροσδόκητος, ἦτις ὅμως τὸν ἐγνωστοποιήθη πρὶν φθάσῃ τὸ καινὸν εἰς τοὺς συμμαχοὺς, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς ἀνησυχίαν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὅσον τάχιστα. Τὴν 17ην λοιπὸν Ὀκτωβρίου ἐπεχείρησε νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τῶν συμμαχῶν διὰ τινος αἰχμαλώτου Αὐστριακοῦ Κόμητος. Λέγεται ὅτι ἐπρότεινε ὄπλων ἀνακωχὴν, καὶ ὅτι ἐζήτησεν ἄδειαν νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν Σαὰλ ἀπαρεμποδίστως, ἀφοῦ ἤθελε παραχωρήσειν τὰ ἐπὶ τοῦ Ὀδέρα καὶ Βιστούλα φρούρια. Ἄλλ' εἰς τὰς προτάσεις ταύτας, αἰτινες ἀρκούντως ἐδήλουν τὸ ἐπισηπλὲς αὐτοῦ, ἀπόκρισις καμία δὲν ἐδόθη, μάλιστα ἐπειδὴ τῶρα εἶδησις πλέον εἶχε φθάσειν εἰς τὰς συμμαχοὺς δυνάμεις περὶ τῆς ἀφίξεως τοῦ βορείου στρατοῦ, ἀπέναντι τοῦ ὁποίου ὁ Στρατάρχης Νέης καὶ ὁ Δουξ τῆς Ραγούσης, τὸν Πάρδον διαβάντες, ὀπισθοδρομήσαν.

Ἦναγκάσθη τῶρα ὁ Ναπολιέων (Ὀκτωβρίου 18ην) νὰ βαστάσῃ ἀμυντικὴν μάχην, ἔλαβε δὲ τοποθεσίαν μεταξὺ τοῦ Πλείσσου καὶ Πάρδου, καὶ σταθεὶς κατὰ τὸ μέσον τῶν σωματοφυλάκων του ἐπέμπε βοήθειαν εἰς πᾶν ἀσθενὲς μέρος, τὸ ὅλον ἐπιστατῶν. Ἐδυνήθη δὲ τοιοῦτοτρόπως νὰ ἀναπληροῖ τὰ ὑπὸ τῆς βαρείας πυροβολήσεως τῶν συμμαχῶν γινόμενα χάσματα, καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ δραστηριότητος καὶ ἐνεργείας νὰ οἰκονομῇ τὰς ἐλλείψεις τῆς θέσεώς του. Ἄλλ' ἦτο δυσκολωτάτη ἡ ὀπισθοδρομήσις· ἐτοιμασίαι δὲν εἶχον γένειν διὰ τοιοῦτο συμβησόμενον, γέφυραι δὲν εἶχον κατασκευασθῆν πρὸς διάβασιν τῶν ποταμῶν, καὶ αὐτὴ ἡ Λειψία δὲν εἶχεν ὀχυρωθῆν εἰμὴ ἀδυνάτως πρὸ ὀλίγου καιροῦ. Ὁ Πονιατώσκης καὶ ὁ Μακδονάλδος ἦσαν διωρισμένοι νὰ ὑπερασπίζωσι καὶ βοηθῶσι τὸν ὀπισθοδρομοῦντα στρατόν· ἀλλὰ μόλις ἀνεκάλυψαν οἱ σύμμαχοι ὅτι τῶν Γάλλων ἡ θέσις εἶχεν ἐγκαταλειφθῆν, καὶ προσέβαλον πανταχόθεν τὴν Λειψίαν· μετὰ δὲ ἀπονενομημένον ἀγῶνα ἐπέτυχον νὰ καταλάβωσι δύο ἐκ τῶν πυλῶν. Ἡ σύγκρουσις καὶ ἀταξία ἦτις τῶρα ἐπεκράτησεν εἶναι ἀπερίγραπτος. Μία μόνον γέφυρα ὑπῆρχεν ἄνωθεν τοῦ Ἐλστερ, καὶ αὐτῆς δὲ πρόωρα καταστραφείσης, ἡ φυγὴ μετεβλήθη εἰς ἀγριὸν ἀπελπισίαν. Αὐτὸς ὁ Ναπολιέων εἶχε φθάσειν ὄχι ἀνευ δυσκολίας εἰς τὴν γέφυραν, τὰ δὲ τοῦ Μακδονάλδου καὶ Πονιατώσκου τάγματα, φθάσαντα πάρωρα, ἠναγκάσθησαν νὰ κατασκευάσωσι μικρὰν τινα γέφυραν εἰς τοὺς κήπους τοῦ Ρεῖχενβάχ, ἦτις ἀδύνατος οὕσα κατασυνετρίβη ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐπ' αὐτῆς συσσωρευθέντων, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπώλεσθησαν εἰς τὰ ὕδατα. Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο ἀναφέρει ὡς ἐπομένως ὁ Ἄγγλος Russel—

Ὁ Ἐλστερ, ὅστις διαρρέει μέρος τῶν προαστείων, καὶ ὅστις ἐπροξένησε τὸν τελευταῖον ὄλεθρον τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, εἶναι κατ' ἀλήθειαν τάφος μόνον, καὶ οὔτε βαθύς, οὔτε πλατύς. Κατὰ τὸ μέρος δὲ, ὅπου διαβρέχει τὸν κήπον τοῦ κυρίου Ρεῖχενβάχ, ἐμβὰς εἰς

αὐτὸν ὁ ἤδη πληγωμένος Πονιατώσκης, ἀφοῦ τὸ πᾶν ἀπώλεσθη, ἐβυδίσθη μετὰ τοῦ πληγωμένου ἵππου του, καὶ κατεπνίγη εἰς τὸ κατὰ τὸ φαινόμενον ἀθάον τοῦτο ποτάμιον. Ἀπλῆ τις πέτρα δεικνύει τὸ μέρος, ὅπου τὸ σῶμα εὑρέθη, εἰς αὐτὸν δὲ τὸν κήπον ἀνηγέρθη ἀκαλλώπιστον κενοτάφιον ὑπὸ ἰδιωτικῆς φιλοστοργίας, εἰς μνημόσυνον τοῦ Πολοῦ στρατάρχου.

Εἰς τὴν ἀξιολόγον ταύτην συμπλοκὴν λέγεται ὅτι οἱ μὲν Γάλλοι ἔχασαν ἐξήκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν εἰς αἰχμαλώτους, φονευμένους, καὶ πληγωμένους, οἱ δὲ νικηταὶ τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας. Πολλὰ μέρη τῆς Λειψίας σώζουσι ἀκόμη ἴχνη τοῦ φονικοῦ ἀγῶνος, οἱ δὲ κάτοικοι ἐπιμελῶς διαφυλάττουσι τὰ μνημόσυνα τῆς μάχης τῶν ἐθνῶν.

ἨΘΙΚΑΙ ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ.

ΟΣΤΙΣ, ἐμβαίνων εἰς τὸ θέατρον τοῦ κόσμου, δὲν φανῆ κατὰ πρῶτον φιλαλήθης, δίκαιος, χρηστοθήτης, καὶ πράος, δύναται μὲν νὰ ἐκπλήξῃ πρὸς καιρὸν τοὺς ἄλλους, καὶ νὰ λάμπῃ ὡς μετέωρον, ἀλλ' ἐντὸς ὀλίγου θέλει καταφρονηθῆν· ἐπειδὴ παραβλέπουσι μὲν οἱ ἄνθρωποι μέχρι τινὸς τὰς ἀταξίας καὶ τὰ πάθη τῆς νεότητος, οὐδέποτε ὅμως συγχωροῦσι τὰ ἐλαττώματα καὶ τὴν διαστροφήν τῆς καρδίας.

Αἱ μεγαλῆτεραι χάριτες δίδονται κάποτε τόσον ἀδεξίως καὶ κακῶς, ὥστε παροξύνουσι τὸν ἄνθρωπον· ἐνῶ, ἐξ ἐναντίας, δυσάρεστα πράγματα πολλάκις τὸν εὐχαριστοῦσιν, ἐπειδὴ γίνονται μὲ γλυκύτητα καὶ εὐγένειαν.

Πολλάκις ἀπλοῖ λοχαγοὶ ευαρεστοῦσι πλείοτερον εἰς τὴν συναναστροφήν παρὰ ἐνδόξους σοφοὺς. Τιμῶν καὶ σέβομαι τοὺς μεγαλοφυεῖς ἄνδρας, (λέγει ὁ Κεστερφέιλιος, ἐξ οὗ λαμβάνομεν τὰς ιδέας ταύτας), ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ συναναστρέφωμαι μὲ ἀνθρώπους, οἵτινες συνεισφέρουσιν εἰς τὴν ὁμιλίαν ἰλαρότητα, χρηστὴν ἀνατροφήν, καὶ πείραν κόσμου. Εἰς τὸν κοινὸν βίον συχνότερα μᾶς χρειάζονται λεπτά καὶ δραχμαὶ παρὰ χρυσᾶ νομίσματα. Δός με ἄνθρωπον, ὅστις ἔχει ἐτοιμὰ εἰς ψιλὰ τὰ διὰ τὸ καθημερινὸν ἐξοδὸν ἀπαιτούμενα· ἐπειδὴ ὅστις φέρει ὄγκον μόνον χρυσοῦ δὲν ἔχει τὸν πλοῦτον πρόχειρον εἰς τὰς παρούσας ἀνάγκας. Βάσταξε λοιπὸν ὅσον θέλεις χρυσοῦν εἰς τὸν ἕνα κόλπον, ἀλλὰ φρόντισε νὰ ἔχῃς καὶ κερμάτια (μικρὰ νομίσματα) εἰς τὸν ἄλλον, καθότι αὐτὰ θέλουσι σὲ χρησιμεύειν περισσότερον.

Ἡ συμβουλή σπανίως λαμβάνει καλὴν ὑποδοχὴν, καὶ ὅστις ἔχει μάλιστα μεγαλητέραν αὐτῆς χρείαν, τὴν ἀγαπᾷ ὀλιγώτερον.

Ὁ φθόνος εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ μικροπρεπέστατα καὶ βασανιστικώτατα πάθη, ἐπειδὴ σπανίως εὐρίσκεται ἄνθρωπος, ὅστις δὲν δίδει ἀφορμὴν φθόνου εἰς τὸν φθονερὸν, καὶ διότι ὁ φθονερὸς δὲν εὐτυχεῖ ποτὲ, ἐφ' ὅσον βλέπει εὐτυχοῦντας τοὺς ἄλλους.

Ἡ μεγάλη καὶ εὐεργετικὴ πράξις ἐπιτυγχάνει πάντοτε τὴν ἔγκρισιν τοῦ κόσμου· ἡ δὲ ἐνδόμυχος ἡδονὴ, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται ὁ εὐεργέτης, εἶναι ἀσύγκριτος

Ἡ φιλανθρωπία χαρακτηρίζει ἰδιαιτέρως τοὺς μεγάλους νόας· ἐξ ἐναντίας δὲ, οἱ μικροῦ πνεύματος ἄνθρωποι εἶναι ὀργίλοι, ἀκρόχολοι, καὶ ἐκδικητικοί, οὔτε αἰσθάνονται τὴν γλυκύθυμον ἐκείνην ἡδονὴν, τὴν ὅποιαν ἀπολαύει ὁ συγχωρῶν τοὺς ἐχθρούς του.

Μόνος ὁ ἀμαθής καὶ ὁ ἀδύνατος εἶναι ὀκνηροί· καθότι, ὅσοι ἐθυσάρισαν γνώσεις τινάς, ἐπιθυμοῦν πάντοτε νὰ τὰς πληθύνωσιν· ὥστε ἡ μάθησις ὁμοιάζει κατὰ τοῦτο μὲ τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὅποιαν ὅσον ἔχει μεγαλητέρα ὁ ἄνθρωπος, τόσον μᾶλλον ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν αὐξήσῃ· ἡ δὲ ὀκνηρία εἶναι τὸ καταφύγιον τῶν ἀσθενῶν πνευμάτων, καὶ ἡ ἀγαλλίασις τῶν ἀνοήτων.

Ἡ μετριοφροσύνη εἶναι ἀξιέπαινος ἀρετὴ, καὶ συνοδεύει ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, δουλαγωγεῖ δὲ τὰ πνεύματα ὄλων τῶν ἀνθρώπων· ἐπειδὴ τίποτε δὲν παροξύνει καὶ ἀηδιάζει, ὅσον ἡ οἴησις καὶ ἡ ἀναισχυντία. Ὁθεν καταφρονοῦμεν σχεδὸν ἐκ συμφώνου τὸν περιαιτολόγον, ὅστις γίνεται ὁ ἥρωρ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἱστορίας.

Τὸ νὰ μὴ ἐκτελῶμεν τὴν ὑπόσχεσιν εἶναι ἔργον ἀνόητον, καὶ σχεδὸν πλημμέλημα· ἔργον μὲν ἀνόητον, ἐπειδὴ κάνεις δὲν θέλει μᾶς ἐμπιστεῦσθαι πλέον, πλημμέλημα δὲ, ἐπειδὴ ἡ ἀλήθεια εἶναι τὸ πρῶτον χρέος τῆς ἡθικῆς καὶ θρησκείας· ὥστε ὁ ψεύστης δὲν δύναται νὰ ἔχη κάμμιαν ἀρετὴν, καὶ εἶναι ἀξίος τοῦ μίσους ὄλων τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀνθρώπων.

Ἡ εὐτραπελία ἀποκτᾷ μὲν θαυμαστάς καὶ ἐπαινήτας, ἀλλ' ὄχι ποτὲ καὶ φίλον κάνένα· ἐπειδὴ ἀκτινοβολεῖ καὶ ἐκθαμβώνει, καθὼς ὁ μεσημβρινὸς ἥλιος· ἀλλ' ὁμοίως μὲ αὐτὸν καίει, καὶ διὰ τοῦτο γίνεται ἐπιφοβος· ἐξ ἐναντίας δὲ, τὸ κατὰ τὴν ἐσπέραν καὶ πρωϊαν γλυκὺ φῶς τοῦ πλανήτου τούτου θερμαίνει μετρίως, καὶ φαιδρύνει τὸν ἄνθρωπον.

Μὴ ζητῆς ἄρα ποτὲ τὴν εὐτραπελίαν· ἂν ἔχῃς αὐτὴν φυσικὴν, ὑπομονή· ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἄς μεσολαβῇ ἡ κρίσις, καὶ μὴ τὴν ἐξασκῆς ποτὲ πρὸς βλάβην τῶν ἄλλων.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ, Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΣΣΑ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ.

Ἡ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΛΕΞΙΕΥΝΑ ἐγεννήθη πλησίον εἰς τὴν Δερπάτην, μικρὰν πόλιν τῆς Λιβονίας, ἀπὸ πένητας μὲν, ἀλλ' ἐναρέτους γονεῖς. Μετὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τὸν θάνατον, κατὰ κει ὁμοῦ μὲ τὴν ἡλικιωμένην μητέρα εἰς καλύβην σκεπασμένην ἀπὸ ἄχυρα· ἦσαν δὲ πτωχαὶ μὲν, πλὴν πολλὰ εὐχαριστημένα καὶ αἱ δύο. Εἰς τοιαύτην κατάστασιν, μεμακρυσμένη ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ κόσμου, ἐξωτρόφει μὲ τοὺς κόπους τῶν ἰδίων τῆς χειρῶν τὴν μητέρα, ἡ ὅποια δὲν ἤμπορει πλέον νὰ τρέφεται μόνη. Ἐνῶ ἡ Αἰκατερίνα ἐκλωθεν, ἡ γηραλέα, καθημένη πλησίον, ἀνεγίνωσκε βιβλίον τι θρησκευτικόν. Ὅτε δ' ἐτελείονον τῆς ἡμέρας οἱ κόποι, καθίζουσαι σιμὰ τῆς ἐστίας, μετελάμβανον εὐχαρίστως ἀπὸ ἀπλῆν τινὰ τροφήν.

Μολονότι τῆς Αἰκατερίνης καὶ τὸ πρόσωπον καὶ τὸ ἀνάστημα ἦσαν ἐντελέστατα, εἰς τὸν νοῦν ὁμοῦ ἐφαίνετο δομένη ὅλη αὐτῆς ἡ προσοχή. Τὴν τέχνην τοῦ ἀναγινώσκειν εἶχε μάθειν ἀπὸ τὴν ἰδίαν τῆς μητέρα· Λουθηρόφρων δὲ τις πρεσβύτερος τὴν ἐδίδαξε τὰ καθήκοντα τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας. Ἐκ φύσεως εἶχε λάβειν ὄχι μόνον ἰσχυρὸν, ἀλλὰ καὶ ὀρθὸν ἀντιληπτικόν, καὶ ἤμπορει νὰ συλλογίζεται ὄχι μόνον ταχέως, ἀλλὰ καὶ βασίμως. Οἱ γείτονες χωρικοὶ παρτήρησαν τὰ κάλλη καὶ τὰς ἀρετάς τῆς, καὶ πολλοὶ αὐτῶν τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον, πλὴν ματαίως· διότι τόσον ἠγάπα τὴν μητέρα τῆς, ὥστε νὰ τὴν ἀποχωρισθῇ οὔτε κἂν ἤθελε νὰ τὸ ἀκούσῃ.

Ἡ Αἰκατερίνα ἦτο δεκαπένταετής, ὅτε ἡ μήτηρ τῆς ἀπέθανε. Τότε ἀφῆκε τὴν καλύβην, καὶ ὑπῆγε νὰ κατοικήσῃ μετὰ τοῦ Λουθηρανοῦ πρεσβυτέρου, ὅστις τὴν εἶχε διδάξειν παιδιόθεν. Εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην διέτριβε, κυβερνήσα τὰ τέκνα τοῦ εὐεργέτου τῆς, καὶ δείχνουσα ἐνταυτῷ φρόνησιν ἀμετάτρεπτον καὶ ζωηρότητα παράδοξον. Ὁ γηραλέος, ὁ ὁποῖος τὴν ἐβλεπεν ὡς ἰδίαν τοῦ θυγατέρα, ἐφρόντισεν ὥστε νὰ τὴν διδάξωσι τὰ κομψότερα μέρη τῆς γυναικείας ἀνατροφῆς οἱ παραδίδοντες αὐτὰ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Αἰκατερίνα ἐξηκολούθει νὰ αὐξάνῃ τὰς γνώσεις, καὶ νὰ καλητερεύῃ τὰ ἥθη τῆς, ἕως οὗ ἀπέθανεν ὁ Λουθηρανὸς πρεσβύτερος, καὶ αὐτὴ κατήντησε πάλιν εἰς τὴν προτέραν τῆς πενίαν.

Ἡ Λιβονία τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἐλεηλατεῖτο ἀπὸ τὸν πόλεμον, καὶ ἀθλίως ἤρημοῦτο. Αἱ δυστυχίαι αὐταὶ πάντοτε πίπτουν βαρύτεραι ἐπάνω εἰς τοὺς πτωχοὺς· ὅθεν ἡ Αἰκατερίνα, μολονότι εἶχε τόσον μεγάλην προκοπήν, ἐδοκίμαζεν ὁμοῦ ὅλα τὰ δεινὰ, ὅσα συνοδεύουν τὴν ἐσχάτην ἐνδειαν. Βλέπουσα ὅτι αἱ ζωτροφίαι καθημέραν ἐγίνοντο πλείον ἀκριβαί, καὶ ὅτι τὸ ἰδιὸν τῆς ἀργύριον παντάπασιν ἐτελείωσεν, ἀπεφάσισε τέλος πάντων νὰ ὁδοιπορήσῃ εἰς τὸ Μαριεμβούργον, πόλιν ὅπου τὰ πάντα ἦσαν ἀφρονώτερα.

Μὲ τὰ ὀλίγα τῆς φορέματα, ἐστοιβασμένα εἰς δισάκιόν τι, ἤρχισε τὴν ὁδοιπορίαν πεζή. Ὁ τόπος, τὸν ὁποῖον εἶχε νὰ διαπεράσῃ, ἦτον ἀθλιὸς ἐκ φύσεως, ἀλλὰ τὸν ἔκαμαν ἐτι πλείον φοβερὸν οἱ Σουηδοὶ καὶ Ῥῶσσοι, οἵτινες κυριεύοντες τον, ποτὲ μὲν οὔτοι, ποτὲ δὲ ἐκεῖνοι, τὸν ἐλεηλάτουν βαρβάρως· ἀλλ' ἡ πεῖνα τὴν εἶχε διδάξειν νὰ καταφρονῇ τοὺς κινδύνους καὶ κόπους τῆς ὁδοῦ. Μίαν ἐσπέραν, ἐνῶ ἠδοιπόρει τοιοῦτοτρόπως, ἐμβᾶσα εἰς καλύβην τινὰ νὰ καταλύσῃ διὰ τὴν νύκτα, εὗρηκε μέσα δύο Σουηδοὺς στρατιώτας, οἵτινες τὴν ἐπλησίασαν μὲ ἀναιδέεις λόγους. Ἡ ἀναίδεια τῶν δὲ ἤθελε πιθανῶς καταντήσῃ εἰς βίαν, ἐὰν ἀξιωματικὸς τις, περῶν ἐκεῖθεν κατὰ τύχην, δὲν ἤρχετο εἰς βοήθειάν τῆς. Ὅτε αὐτὸς ἐφάνη, οἱ στρατιῶται ἔπαυσαν ἀμέσως· ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς νεάνιδος μόλις ὑπερέβαινε τὴν ὅποιαν ἐδοκίμασεν ἐκπληξῆν, ἀφοῦ ἐγνώρισεν ὅτι ὁ αὐτὴν ἀπαλλάξας ἦτον ὁ υἱὸς τοῦ Λουθηρανοῦ πρεσβυτέρου.

τοῦ ποτὲ διδασκάλου, εὐεργέτου, καὶ φίλου της—καλὸν συναπάντημα τοῦτο διὰ τὴν Αἰκατερίναν. Τὸ ὀλίγον ἀργύριον, ὅσον εἶχε συμπαραλάβειν ἀπὸ τὴν οἰκίαν, ἦτον ἤδη ἐξωδευμένον· τὰ φορέματά της εἶχε δώσειν, κομμάτιον κομμάτιον, διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ὅσοι τὴν εἶχον φιλοξενήσῃν εἰς τὸν δρόμον· ὁ γενναῖος λοιπὸν συντοπίτης ἔδωκεν ἐκ τοῦ ἰδικοῦ του, καὶ τῆς ἠγόρασε φορέματα, τῆς ἐπρομήθευσεν ἕνα ἵππον, καὶ τὴν ἔδωκε συστατικὰ γράμματα πρὸς πιστὸν τινα φίλον τοῦ πατρὸς του, τὸν ἑπαρχον τοῦ Μαριεμβούργου.

Ἡ ὡραία μας ξένη ἔλαβε καλὴν ὑποδοχὴν εἰς τὸ Μαριεμβούργον. Ὁ ἑπαρχος τὴν ἐδέχθη πάραυτα εἰς τὴν οἰκογένειάν του ὡς κυβερνήτριαν τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων· καίτοι δὲ μόνον δεκαεπταετής, ἐφάνη ὅμως ἀξία νὰ διδάσκῃ τὸ γένος της καὶ κομψὴν διαγωγὴν, καὶ ἐνάρετα ἦδη. Τῆς Αἰκατερίνης ἡ φρόνησις καὶ τὸ κάλλος ἦσαν τοιαῦτα, ὥστε μετ' ὀλίγον αὐτὸς ὁ ἑπαρχος ἐπρόσφερε νὰ τὴν νυμφευθῇ· ἀλλ' ἐκείνη δὲν ἔστερξε· διότι, φερομένη ἀπὸ εὐγνωμοσύνης αἰσθημάτων, εἶχεν ἀποφασίσῃν νὰ μὴν ὑπανδρευθῇ ἄλλον παρὰ τὸν ἀξιοματικόν, ὅστις τὴν ἠλευθέρωσεν, ἀν καὶ τοῦ ἔλειπεν ὁ εἰς βραχίον. ἦτο δὲ καὶ ἄλλως ἀσχημισμένος ἀπὸ πληγᾶς, τὰς ὁποίας εἶχε λάβειν εἰς τὴν στρατιωτικὴν δούλευσιν. Κατὰ τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην, ἅμα ὅτε ὁ ἀξιοματικὸς ἦλθεν εἰς τὴν πόλιν, τὸν ἐπρόσφερε τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποίαν ἐκεῖνος ἐδέχθη μετὰ χαρᾶς· καὶ ἀκολούθως ὁ γάμος τῶν ἱεουργήθη.

Ἀλλὰ κάθε μέρος τοῦ βίου τῆς Αἰκατερίνης ἐμελλε νὰ ἦναι παράδοξον. Αὐτὴν ἐκείνην τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν εὐλογήθη, οἱ Ῥῶσοι ἐπολιόρχησαν τὸ Μαριεμβούργον. Ὁ κακόντυχος δὲ στρατιώτης ἐπροστάχθη νὰ ὑπάγῃ εἰς μάχην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἐπέστρεψεν.

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ πολιορκία ἐπροχώρει μανιωδῶς, σκληρυνομένη ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους ἀπὸ πείσμα, ἐκ δὲ τοῦ ἄλλου ἀπὸ ἐκδίκησιν. Ὁ πόλεμος τὸν καιρὸν ἐκεῖνον μεταξύ τῶν δύο ἀρκτικῶν δυνάμεων ἦτον ἀληθινὰ βάρβαρος· ὁ ἀθάτος χωρικός καὶ ἡ ἀκακος παρθένος μετεἶχον πολλάκις ἀπὸ τοῦ ἐνόπλου στρατιώτου τὴν τύχην. Τὸ Μαριεμβούργον ἠλώθη ἐξ ἐφόδου· τῶσαυτὴ δὲ ἦτον ἡ λύσσα τῶν ἐφορησάντων, ὥστε ὄχι μόνον ἡ φρουρὰ, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν ὅλοι οἱ κάτοικοι, ἄνδρες, γυναῖκες, καὶ παιδία, ἐκέρασαν ἀπὸ τὴν σπάσθη.

Τέλος πάντων, ἀφοῦ σχεδὸν ἐτελείωσεν ἡ σφαγὴ, εὐρέθη κρυμμένη εἰς φούρνου τινα ἡ Αἰκατερίνα. Μέχρι τῆς σήμερον εἶχε ζῆσειν πτωχὴ, ἀλλ' ἐλευθέραι· τώρα ἤρχισε νὰ μανθάνῃ τί σημαίνει ἡ δουλεία. Καὶ εἰς ταύτην ὅμως τὴν θῆσιν ἐφέρετο μ' εὐλάβειαν καὶ ταπεινοφροσύνην· μολονότι δὲ τῆς εἶχον ὀλιγοστεύσειν τὴν ζωρότητα αἰ δυστυχίαι, ἦτον ὅμως ἰλαρά.

Τῆς ἀξίας καὶ ὑποκλίσεώς της ἡ φήμη ἐφθασεν ἕως καὶ εἰς τὸν Ῥῶσον ἀρχιστράτηγον Μενζικόφ. Ἡδέλησε νὰ τὴν ἴδῃ· εὐηρεστήθη μὲ τὸ φαινόμενόν της· τὴν ἠγόρασε ἀπὸ τὸν στρατιώτην, τὸν αἰθένητην της, καὶ τὴν ἔβαλεν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς ἀδελφῆς του. Ἐδῶ

τὴν ἐπεριποιῶντο μὲ ὄλον τὸ ἀνῆκον εἰς τὴν ἀξίαν της σέβας, ἐνῶ τὸ κάλλος της ἐβελτιόνητο καθ' ἡμέραν ὁμοῦ μὲ τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς τύχην.

Μετ' ὀλίγον ἀφοῦ ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην, ἐνῶ μίαν ἡμέραν ὁ αὐτοκράτωρ, Πέτρος ὁ Μέγας, ἐπεσκέπτετο τὸν ἀρχιστράτηγον, ἡ Αἰκατερίνα ἐστάλη εἰς τὸν θάλαμον μὲ ξηρὰ τινα ὀπωρικά, τὰ ὁποῖα περιέφερε μὲ σεμνότητα ἐξαιρετόν. Ὁ δυνατὸς μονάρχης τὴν ἴδε, καὶ ἐξεπλάγη εἰς τὰ κάλλη της.

Τὴν ἐπαύριον ἦλθε πάλιν, ἐζήτησε τὴν ὡραίαν δούλην, τὴν ἠρώτησε διαφόρους ἐρωτήσεις, καὶ ἤυρε τὰ κάλλη τοῦ νοὸς της ἀνώτερα καὶ ἀπὸ τὰ τοῦ προσώπου της. Ὅταν ἦτο νέος, ἠναγκάσθη νὰ νυμφευθῇ κατὰ ἀπῆτον τὰ συμφέροντά του· τώρα ὅμως εἶχεν ἀπόφασιν νὰ νυμφευθῇ κατὰ τὴν κλίσιν του. Ἀμέσως λοιπὸν ἠρεύνησε τὴν ἱστορίαν τῆς ὡραίας Αἰκατερίνης, ἡ ὁποία δὲν εἶχεν ἀκόμη τελειωμένον τὸ δέκατον ἑβδόμον ἔτος τῆς ἡλικίας της. Τὴν ἐθεώρησεν εἰς τὴν κοιλάδα τῆς ἀφανείας, καὶ εἰς ὅσας διεπέρασε τῆς τύχης μεταβολὰς, καὶ τὴν εὐρήκεν ἀληθινὰ μεγαλόψυχον εἰς ὅλα. Ἡ ἀγένειά της δὲν ἦτον ἐμπόδιον εἰς τὸν σκοπὸν του. Ὁ γάμος ἱεουργήθη κατ' ἰδίαν, ἀφοῦ ὁ αὐτοκράτωρ ἐδηλοποίησεν εἰς τοὺς αὐλικούς του, ὅτι ἡ ἀρετὴ εἶναι ἡ πρεπωδέστερα κλίμαξ εἰς τὸν θρόνον.

Ἰδοῦ, τέλος πάντων, μᾶς παρουσιάζεται ὡς αὐτοκράτορισα τοῦ μεγαλητέρου ἐπὶ γῆς βασιλείου ἡ Αἰκατερίνα, τὴν ὁποίαν ἴδαμεν πρὸ ὀλίγου εἰς χαμηλὴν, ἀχυροσκέπαστον καλύβην. Ἐκεῖνη, ἥτις πρὸ μικροῦ ἐπλανᾶτο πτωχὴ καὶ ἔρημος, περικυκλοῦται τώρα ἀπὸ χιλιάδας, οἵτινες εὐρίσκουσιν εὐτυχίαν εἰς τὰ μειδιήματά της. Ἐκεῖνη, ἥτις πρότερον ἔστερεῖτο καὶ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, δύναται τώρα νὰ διαχύσῃ ἀφθονίαν εἰς ὀλόκληρα ἔθνη. Εἰς τὰς περιστάσεις ἐχρεώσται μέρος τῆς ὑψώσεως ταύτης, ἀλλ' εἰς τὰς ἀρετάς της πλειότερον. Πάντοτε μετὰ ταῦτα ἐφύλαττε τὰ καλὰ ἐκεῖνα προτερήματα, τὰ ὁποῖα τὴν ἔβαλαν ἐπὶ τοῦ θρόνου· ἐνῶ δὲ ὁ παράδοξος ἡγεμὼν, ὁ ἀνὴρ της, ἠγωνίζετο διὰ τὸ καλὸν τῶν ἀρρένων αὐτοῦ ὑπηκόων, ἐκεῖνη κατεγίνετο εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἰδίου της φύλου. Ἡλλαξε τὰ φορέματά των· εἰσήγαγε μικτὰς συνελεύσεις· ἐσύστησε τάγμα τι γυναικῶν ἱππέων· ἐτίμα τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν ἀρετὴν· καὶ, ἀφοῦ τέλος πάντων, εἶχε πληρώσειν τὰ χρεῖα αὐτοκρατορίας, φίλης, γυναικὸς, καὶ μητρὸς, ἀπέθανε γενναίως χωρὶς λύπην, λωπομένη ἀπὸ ὄλους.

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΤΗΤΑ.

ΤΑ ἠθικὰ πάθη ἔχουν μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπάνω εἰς τὴν αἰσθητικὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν φυσικὴν κατάστασιν. Ἐνταῦθα ἀναφέρομεν ὀλίγα τινὰ ἐκ τῶν πολλῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιρροῆς ταύτης.

Ἐλπίς. Ἡ ἐλπίς ὅτι θέλει τις ἀπολαύσειν τὸ ποθούμενον ἀγαθόν, ἢ ἐλευθερωθῆν ἀπὸ κανέν δεινόν, διαχέει εἰς ὅλην τὴν μηχανὴν τοῦ σώματος γλυκεῖαν

τινά θερμότητα, ἣτις ἐμψυχώνει καὶ ἀνορθώνει τὰς καταβεβλημένας δυνάμεις αὐτοῦ.

Ἡ ἐλπίς τῶν πλουσίων λαφύρων σβύνει τὸ αἰσθημα τοῦ κόπου εἰς τὸν ἤδη ἀποκαμωμένον στρατιώτην, καὶ κατασταίνει αὐτὸν ἱκανὸν νὰ ἐκτελέσῃ ἀγῶνας, τοὺς ὁποίους ἐνόμιζε πρότερον ἀδυνάτους.

Ἡ ἐλπίς νὰ ἴδῃ τὴν πατρίδα του κάμνει τὸν ἀρρωστοῦντα ἀπὸ νοσταλγίαν νὰ ἐγείρεται ἀπὸ τὴν κλίνην, καὶ νὰ ἀναλαμβάνῃ ταχέως τὴν υγείαν του.

Ἡ βαθεῖα καὶ ζωηροτάτη πεποίθησις τὴν ὁποίαν ἔχει τις εἰς περίφημόν τινα ἰατρὸν, ἢ εἰς πολυῦμνητον ἰατρικὸν, θεραπεύει πολλάκις νευρικὰς ἀρρώστιας, καὶ ἄλλας ἀνδισταμένας πρότερον εἰς τὴν ἰατρικὴν ἐνέσφι ὁ πάσχων δὲν εἶχε πεποίθησιν εἰς τὸν ἰατρὸν.

Πρόβλεψις. Ἡ πρόβλεψις πλησιάζοντός τινος πολυπαθήτου ἀγαθοῦ κάμνει τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας συγνοτέρους καὶ δυνατωτέρους.

Ἀπόλαυσις ἀνελπίστου ἀγαθοῦ. Ἡ ἡδονὴ ἢ προερχομένη ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσιν ἀνελπίστου τινὸς ἀγαθοῦ, εἰς μὲν τὸν πρῶτόν της βαθμὸν, φέρει εὐθυμίαν, ὡθεὶ τὸ αἷμα πρὸς τὰ ἄκρα, καὶ θερμαίνει μετρίως ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος· εἰς δὲ τὸν δεύτερον, ἐξάγει δάκρυα, καὶ διαστέλλει τὰ σπλάγγνα εἰς βαθμὸν ὥστε ἐμπορεῖ νὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἀτονισμένας δυνάμεις τοῦ σώματος· εἰς δὲ τὸν τρίτον, ἢ διαστολὴ γινομένη ὑπερβολικὴ ἐμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ θάνατον.

Θυμὸς. Ὁ θυμὸς ἐν γένει, ὅστις εἶναι κλονισμὸς τῶν νεύρων προξενούμενος ἀπὸ ὕβριν, καταφρόνησιν, ἢ ἄλλην τινὰ παροξυντικὴν αἰτίαν, κάμνει εἰς τὸ δέρμα ἐρεθισμὸν τοιοῦτον, ὥστε αἱ τρίχες σηκόνονται, ὡς φαίνεται καὶ εἰς τὰ ζῶα, προξενεῖ σπασμωδικούς συνελκυσμούς εἰς τὸ ἥπαρ, τριπλασιάζει τὴν δύναμιν τῶν μυῶνων, ταχύνει τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας, καὶ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος.

Ὁ θυμὸς εἰς τὰς γυναῖκας σιμὰ τῶν ἄλλων κακῶν διαρθεῖρει αὐτῶν καὶ τὸ γάλα· ὅθεν προέρχονται εἰς τὸ θηλάζον βρέφος κωλυκόπονοι, ἢ δὲν λαμβάνει τροφήν καλὴν ἐκ τοιοῦτου γάλακτος.

Ὁ θυμὸς, φθάσας εἰς τὸν ἄκρον βαθμὸν, προξενεῖ ἐπίσχεσιν οἴρου· ἐνίοτε τὸ αἷμα, ὡθούμενον μὲ δύναμιν μεγάλην πρὸς τὸν ἐγκέφαλον, ἐπιφέρει αἰμορραγίας, ἀρρώστιας φλογώδεις, καὶ ἐνίοτε ἐπιληψίαν ἢ ἀποπληξίαν.

Λύπη. Ἡ λύπη εἶναι αἰσθημα λυπηρὸν δι' ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἐστερήθη τις, ἢ τοῦ ὁποίου προβλέπει τὴν στέρησιν· ὅθεν δίδονται τσαυτὰ εἶδη λύπης, ὅσα εἶναι τὰ ἀγαθά. Προξενεῖ δὲ γενικῶς ἀποβολὴν τῆς ὀρέξεως καὶ τῶν δυνάμεων, συντροφευμένην ἀπὸ διαφόρους τροποποιήσεις σωματικὰς κατὰ τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ· οὕτω ἢ νοσταλγία, οὕσα ἔρωσ τῆς πατρίδος ἀνεφλεγμένος ἀπὸ τὴν ἰδίαν τῆς μακρᾶς ἀποστάσεως, ἐπιφέρει πυρετὸν βραδύν, ὅστις τήκει κατὰ μικρὸν καὶ φέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν τάφον.

Ὁ φθόνος, ὅστις εἶναι λύπη δι' ἀλλότριον ἀγαθόν, ὠχραίνει καὶ μαραίνει τὸν φθονοῦντα.

Ἡ ζηλοτυπία φέρει ὅλα τὰ ἀποτελέσματα τοῦ φθόνου, κατὰ βαθμὸν ὅμως μεγαλύτερον· προχωρήσασα δὲ εἰς ὑπερβολὴν, ἐμπορεῖ νὰ προξενήσῃ καὶ παραφροσύνην.

Ὁ ἔρωσ συνεπισύρει τὰς βασάνους τῆς ζηλοτυπίας, τὰς παραφορὰς τοῦ θυμοῦ, τὴν μανίαν τῆς ἐκδικήσεως, τὰ φρικώδη σχέδια τῆς ἀπελπισίας. Ἦ δὲ ἰδιαίτερα σωματικὰ δεινὰ εἶναι, ἀποβολὴ ὀρέξεως, ἀδυναμία στομάχου, ὠχρίασις προσώπου, αἰσθησις ὀριμείας τινὸς θερμότητος, καὶ ἐνίοτε ἐρυσιπελατώδη ἐξανθήματα. Ὁ μαρασμὸς, καὶ ἡ κατάπτωσις τῶν δυνάμεων, ἀναγγέλλουν ἄκραν ἀτονίαν, καὶ ἡ τῆξις κόπτει τὴν ζωὴν.

Ὁ δύνη. Ἡ ὀδύνη, οὕσα μὲν εἰς μικρὸν βαθμὸν, ἐξάγει δάκρυα· φθάσασα δὲ εἰς τὸν μέγιστον, φέρει ἀνορεξίαν, ἀτονίαν, ἀγρυπνίαν, ὠχρίασιν, δύσπνοιαν, καὶ ἐνίοτε λυγμούς. Ἦ δὲ πρόσωπον συνέλκεται, τὸ στήθος συστέλλεται, τὰ μέλη συνάγονται εἰς ἑαυτὰ ὡς ἐν καιρῷ ψύχους· καὶ ἂν βαρεῖα ὀδύνη ἐπέλθῃ αἰφνίδιος, ἐμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ παραφροσύνην καὶ θάνατον.

Μῖσος. Ἦ δὲ μῖσος, κατὰ τὰ διάφορα μισούμενα ἀντικείμενα, λαμβάνει διαφόρους τροποποιήσεις, καὶ φέρει διάφορα ἀποτελέσματα εἰς τὴν μηχανὴν τοῦ σώματος.

Γίνεται βδελυγμία ἀπὸ ὁσμᾶς, φέρ' εἰπεῖν, ἀηδεῖς, ἢ λόγους ναυτιώδεις προερχομένη, ἣτις ἐξάγει σίελον εἰς τὸ στόμα, ἢ ταράττει τὸν στόμαχον καὶ φέρει ἐμετόν.

Αἰδώς, ἣτις φέρει ἐρύθημα εἰς τὰς παρειὰς δι' ἀπρεπὲς θάματα ἢ ἄκουσμα.

Ἀσχύνη ἐκπεπληγμένη, ἣτις ταράττει ὅλον τὸ σῶμα, καὶ εἰς τὴν ὑπερβολὴν της ἐμπορεῖ νὰ ἐπιφέρῃ θάνατον.

Φρίκη. Εἰς τὴν φρίκην τὸ σῶμα ἀποστρέφεται τὴν θείαν τοῦ ἀντικειμένου. Ἦ δὲ μέλη ψυχραίνονται, τὸ δέρμα συνέλκεται, τὸ αἷμα σύρεται ἀπὸ τὸ πρόσωπον, καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἄκρα τοῦ σώματος.

Φόβος. Διαφόρως τροποποιεῖται καὶ ὁ φόβος, καὶ φέρει διάφορα ἀποτελέσματα.

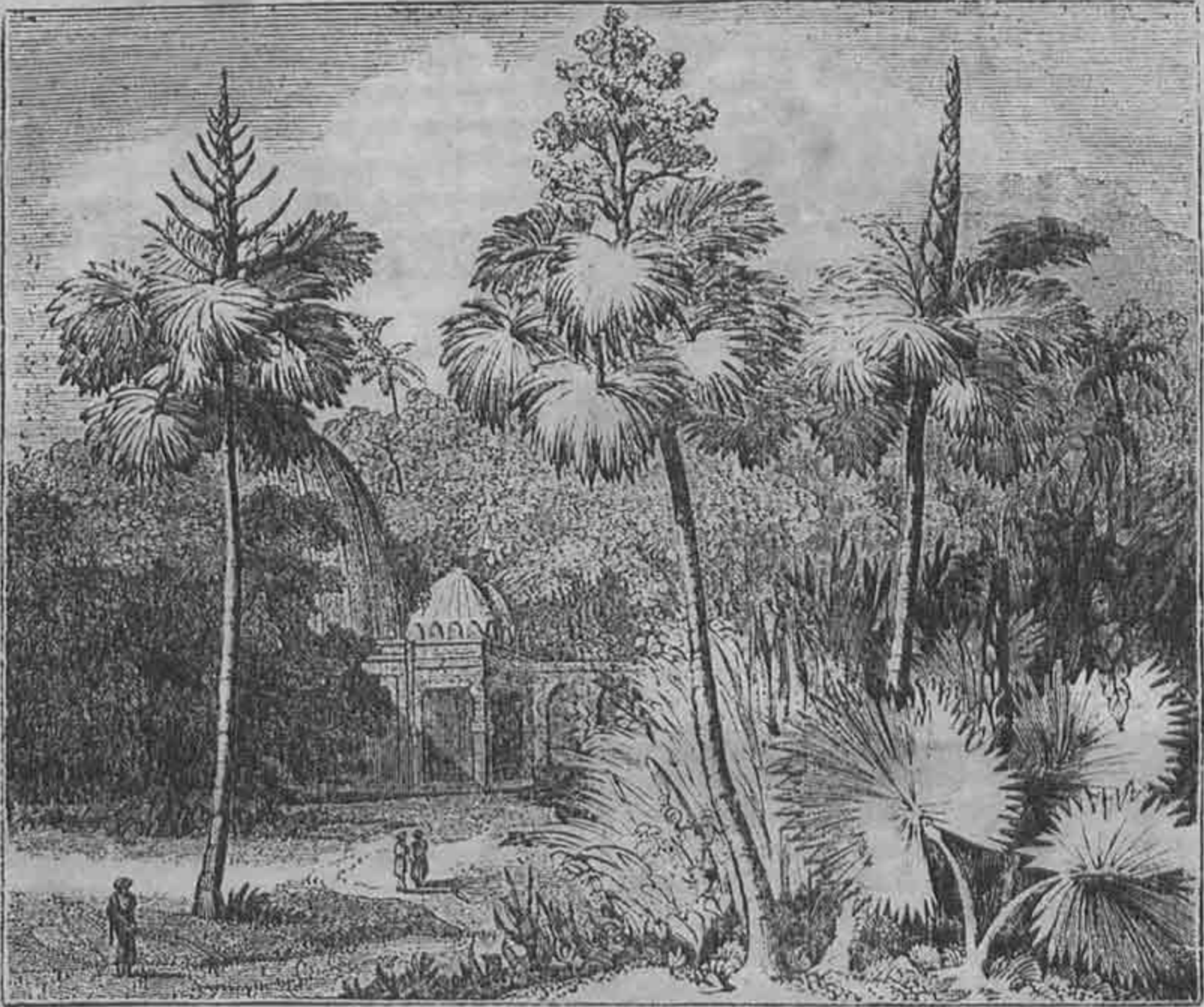
Ἡ ἀπειλὴ πλησιεστάτου τινὸς πόνου ἐμπορεῖ νὰ κατευνάσῃ τοὺς σπασμούς.

Ὁ μέγας φόβος ἐν γένει, προξενούμενος ἀπὸ τὴν βεβαιότητα ἐπικειμένου τινὸς μεγάλου δεινοῦ, φέρει ἀδυναμίαν εἰς ὅλον τὸ σύστημα τῶν αἱματοφόρων ἀγγείων, ἣτις, ἐμποδίζουσα τὸ αἷμα ἀπὸ τὸ νὰ διαχέεται εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα, προξενεῖ τὴν γενικὴν ὠχρίασιν ὅλου τοῦ σώματος, καὶ ἰδιαίτερώς τοῦ προσώπου.

Εἰς τὰς γυναῖκας ὁ φόβος ἐμπορεῖ νὰ προξενήσῃ διαφθορὰν τοῦ γάλακτος, καὶ ἐνίοτε ἐπίσχεσιν τῶν καταμηνίων καὶ παραφροσύνην.

Ἐκπληξίς, ἢ φόβος αἰφνίδιος εἰς βαθμὸν μέγιστον, φέρει συστολὴν τοῦ στομάχου, ἰδρωτὰ ψυχρὰ, λύσιν τῆς κοιλίας, ἐνίοτε ἰκτερον, ἐπιληψίαν, φθίσιν, ἐνίοτε ὁμοίως θάνατον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ κατάπτωσιν τῶν δυνάμεων, καὶ ἐνίοτε, ἐὰν ἦναι πιθανότης ἀπαλλαγῆς τοῦ κινδύνου, διπλασιάσιν αὐτῶν.—ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΒΑΜΒΛ.

Η ΤΑΛΙΠΑΤΕΑ ΤΗΣ ΤΑΠΡΟΒΑΝΗΣ.

Ταλιπαταίαι εἰς διαφόρους Ἡλικίας.

ΟΛΙΓΑ εἰς τὸ φυτικὸν βασιλεῖον εἶναι ἀξιολογώτερα καὶ ὠραιότερα, ἢ ἐπωφελέστερα εἰς τὸν ἄνθρωπον, παρὰ τὸ δένδρον Ταλιπατέα, τὸ ὁποῖον εἶναι φοῖνικος εἶδος εἰς τὴν νῆσον Ταπροβάνην καὶ τὴν Μαλαβαρικὴν παραλίαν γινόμενον. Κατὰ μὲν τὸν Ροβέρτον Νόξ εἶναι ἰσοπαχῆς καὶ ἰσοῦψῆς μὲ ἰστὸν караβίου, ὁ δὲ Κορδινέρος περιγράφει αὐτὴν ἀκριβέστερον, λέγων ὅτι μία τὴν ὁποίαν αὐτὸς ἐμέτρησεν ἦτον ἑκατὸν πόδας ὑψηλὴ, πέντε δὲ πόδας τὴν περιφέρειαν πλησίον τῆς γῆς. Κορμόν τὸ δένδρον τοῦτο ἔχει εὐθύτατον, ὁ ὁποῖος βαθμηδὸν ἐλαττοῦται ὅσον ἀναβαίνει, ὥστε ἡ περιφέρεια τοῦ ἄνω μέρους εἶναι μόλις τὸ ἡμισυ τῆς κατὰ τὴν βάσιν δύναμιν ἔχει ἀρκετὴν ἢ ἀνδίσταται εἰς τοὺς πλέον σφοδροὺς τροπικοὺς ἀνέμους. Στερεῖται δὲ ἀπὸ κλάδους, καὶ τὰ φύλλα φύονται μόνον ἐκ τῆς κορυφῆς. Τῶν φύλλων τούτων τόσον παμμεγέθης εἶναι ἡ διάμετρος, ὥστε δύνανται νὰ σκεπάσωσι δέκα ἢ δώδεκα (ὁ Νόξ λέγει ἀπὸ δεκαπέντε ἕως εἴκοσι) ἀνθρώπους, πλησίον ἀλλήλων ἰσταμένους. Τὸ ἄνθος τῆς Ταλιπατίας, τὸ ὁποῖον ἐκφύεται ὑπεράνω τῶν φύλλων, εἶναι κατὰ πρῶτον σύμπλεγμα στιλπνῶν κιτρίνων λουλουδιῶν, τερπνοτάτων μὲν εἰς τὴν ὄρασιν, ἀλλ' ὀσμὴν ἀφιέντων παραπολλὰ δυνατὴν καὶ ὀριμεῖαν. Πρὸ τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ τὸ

ἄνθος εἶναι περιχλεισμένον εἰς σκληρὸν φλοιὸν, ὅστις, τοῦ ἄνθους ἐξαπλουμένου, ἐκρηγνύεται μὲ ὄξυν κρότον. Τὸ ἄνθος ἀναβαίνει πυραμοειδῶς εἰς μέγα ὕψος, δέκα πολλάκις καὶ δεκαπέντε πήχεις. Ἐξ αὐτοῦ δὲ προκύπτει ὁ καρπὸς ἢ οἱ σπόροι, οἵτινες εἶναι μὲ κεράσια ἰσομεγέθεις, καὶ πολυαριθμότατοι, πλην ὄχι βρώσιμοι, ὡς σπόροι μόνον χρησιμεύοντες πρὸς πληθυσμὸν τοῦ δένδρου. Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ ἐντόπιοι δὲν σπείρουσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ἀφίνουσι τὸ ἔργον τοῦτο ὅπως διόλου εἰς τὴν φύσιν. Τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπὸς ἅπαξ μόνον γίνονται ἐπ' ἑκάστου δένδρου. Ἡ ἐμφάνισις αὐτῶν προμηνύει ὅτι τὸ δένδρον ἐγήρασε· κατὰ δὲ τοὺς ἐντοπίους γηράσκει εἰς ἑκατὸν ἔτη· ἀλλ' ὁ Ριβειῦρος, Πορτογάλλος συγγραφεὺς, λέγει, εἰς περίπου τριάκοντα, τὸ ὁποῖον καὶ φαίνεται ὀρθότερον. Εὐθύς ὅταν ὁ καρπὸς ἢ οἱ σπόροι ὠριμάσῃ, τὸ δένδρον ξηραίνεται καὶ φθείρεται τόσον ταχέως, ὥστε μετὰ δύο ἢ τρεῖς ἐβδομάδας πίπτει καὶ σήπεται καταγῆς. Ὁ Νόξ βεβαιώνει ὅτι, ἂν τὸ δένδρον κοπῆ πρὶν κάμῃ σπόρους, ἢ ἀφθόνως περιεχομένη ἐντὸς αὐτοῦ ψίχα ἢ ἐντεριώνη εἶναι θρεπτικὴ καὶ ὑγιεινὴ· προσθέτει δὲ ὅτι οἱ ἐντόπιοι λαμβάνουσι τὴν ψίχαν ταύτην, καὶ κοπανίζοντες αὐτὴν εἰς ἰγδία, κάμνουν κολλύρια ἐκ τοῦ ἀλεύρου τῆς, τῶν ὁποίων ἡ γεῦσις

ὁμοιάζει παραπολύ μὲ τὴν τοῦ σιτίου ἄρτου. Ἄλλο τι γνωστότερον εἶναι ὅτι ἀπὸ τὰ ἐντὸς τοῦ δένδρου κατασκευάζεται τὸ εἰς τὴν Ἑυρώπην πεμπόμενον, καὶ δι' ἀσθενεῖς στομάχους θρεπτικώτατον, σάγον. Τὸ στελέχος ἢ ὁ κορμὸς τῆς Ἰαλιπατίας, ὡς ὁ τῶν πλειοτέρων φοινίκων, εἶναι σκληρότατος μὲν ἔξωθεν, μαλακὸς δὲ καὶ σπογγώδης ἐντὸς. Σκευάζουσι δὲ τὸ σάγον, κτυποῦντες τὸ σπογγώδες μέρος τοῦ στελέχους εἰς ἰγδίον τι, καὶ τοιοῦτοτρόπως προμηθεύοντες τὴν συνιστάσαν αὐτὸ ὕλην. Ἀλλὰ, μ' ὅλα ταῦτα τῆς Ἰαλιπατίας τὸ μύγα ὄφελος συνίσταται εἰς τὰ φύλλα. Ἐπὶ τοῦ δένδρου τὰ φύλλα ταῦτα ἔχουν, ὅταν ἐκταθῶσιν, ὠραῖον, βαθρὸν πράσινον χρῶμα· τὰ μᾶλλον ὁμῶς χρησιμεύοντα κόπτονται πρὶν ἐξαπλωθῶσιν, ἔχουν δὲ καὶ φυλάττουν δι' αἰῶνας ὠχρὸν βαθρὸν κίτρινον χρῶμα, ὄχι ἀνόμοιον μὲ τὸ τοῦ παλαιοῦ περγαμηνῶς χάρτου. Πρὸς χρῆσιν ἐτοιμάζονται μὲ τρόπον ἀπλοῦστατον· τρίβονται μὲ σκληρὰ λεῖα τεμάχια ξύλου, τὰ ὅποια ἐκθλίβουν πᾶσαν τὴν μένουσαν ὑγρασίαν, καὶ αὐξάνουσι τὸ εὐλύγιστον αὐτῶν, τὸ καὶ φύσει μέγιστον. Τοῦ θαυμασίου τούτου φύλλου τὴν κατασκευὴν καὶ τῶν ἰσῶν αὐτοῦ τὴν διάταξιν ἐμπορεῖ τις κάλλιον νὰ ἐννοήσῃ θεωρῶν τὴν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰκονογραφίαν, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ἐκ δεξιῶν κόγχην, εἰς τὴν ὁποίαν δεικνύεται καὶ ἡ τῶν φύλλων κατασκευή.

Αὐτοῦ θέλουσι παρατηρήσειν οἱ ἀναγνώσται μας ὅτι εἶναι καμωμένον ἀπαράλλακτα ὡς ριπίδιον, καὶ ὡς ριπίδιον ἐμπορεῖ νὰ κλείεται ἢ νὰ ἐκτείνεται, καὶ μὲ σχεδὸν τόσον ὀλίγον κόπον. Τῶνόντι μεταχειρίζονται αὐτὸ ὡς ριπίδιον οἱ Ἰαπροβαναῖοι, καὶ εἶναι προσέτι τὸ μόνον ἀλεξίβροχον καὶ σκιάδιόν των· πρὸς τούτοις ἔξ' αὐτοῦ μόνου κάμνουσι τὰς σκηνὰς των· ἀφοῦ δὲ τὸ κόψωσιν εἰς λωρίδας, γράφουν ἐπ' αὐτοῦ ἀντὶ χαρτίου.

Τόσον ἐλαφρὸν εἶναι τὸ φύλλον τοῦτο, ὥστε ἐν ὀλόκληρον δύναται τις νὰ βαστάξῃ εἰς τὴν χεῖρα· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔξ' αἰτίας τοῦ ὑπερβολικοῦ μεγέθους ἠθελε φέρειν δυσκολίαν ἀνοιγόμενον, διὰ τοῦτο κόπτουν ἔξ' αὐτοῦ τμήματα οἱ ἐντόπιοι, δι' ὧν σκεπάζονται ἀπὸ τὰς καυστηρὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, ἢ ἀπὸ τὰς βροχάς. Κρατοῦσι δὲ πάντοτε τὸ στενὸν μέρος ἔμπροσθεν, ὥστε οἱ αὐτὸ μεταχειριζόμενοι εὐκολώτερον νὰ διαπερνῶσι τὰ εἰς τὴν χώραν των ἀφθονα δάση. Λαβίδας δὲν μεταχειρίζονται, ἀλλὰ κρατοῦσι τὰς δύο πλευρὰς τοῦ φύλλου. 'Τοῦτο,' λέγει ὁ Νόξ μὲ τὸν ἀλλόκοτον αὐτοῦ τρόπον, 'εἶναι θαυμαστὸν ἔλεος, τὸ ὁποῖον ὁ Παντοκράτωρ Θεὸς ἐπεδαψίλευσεν εἰς τοὺς πένητας τούτους καὶ γυμνοὺς ἀνθρώπους κατὰ τὴν βροχερὰν ταύτην χώραν!' Ὡφείλε νὰ προσθήσῃ, κατὰ τὴν θερμὴν ταύτην χώραν, διότι εἰς τὴν Ἰαπροβάνην κοινῶς γίνονται θέρμαι ἰσχυρόταται καὶ μακροχρόνιοι, τὸ δὲ φύλλον τῆς Ἰαλιπατίας προφυλάττει ἐξίσου ἀπ' κῦτὰς ὡς καὶ ἀπὸ τὴν βροχὴν.

Ὅσον πολὺ νερὸν καὶ ἂν ἠθελε πίσειν ἐπὶ τοῦ φύλλου, ὑγρασία ποτῶς δὲν εἰσχωρεῖ, ἀλλὰ μένει ξηρὸν καὶ ἐλαφρὸν πάντοτε. Τὰ Βρετανικὰ στρατεύματα εἰς τὸν

γενόμενον τὸ 1817 καὶ 1818 κατὰ τῶν Ἰαπροβαναίων πόλεμον ἐγνώρισαν κατὰ δυστυχίαν των πόσον ἐξαίρετα προφυλάττει ἀπὸ τὴν ὑγρασίαν. Τὰ τηλεβόλα τοῦ ἐχθροῦ ἦσαν ἕκαστον προμηθευμένον ἀπὸ ταλιπάτινον φύλλον, δι' οὗ ἡ πυρόκονις καὶ τὰ ὄπλα των ἐφυλάσσοντο πάντοτε ξηρὰ, καὶ ἠδύναντο νὰ πυροβολῶσι κατὰ τῶν ἐχθρῶν· τὰ δὲ Βρετανικὰ τουφέκια, τοιαύτης σκέπης ἐστερημένα, καθιστάνοντο πολλάκις ἄχρηστα ὑπὸ τῶν βροχῶν, καὶ τῆς τῶν δασιῶν ὑγρασίας.

Χρησιμεύουν δὲ καὶ ὡς σκηναὶ τὰ τῆς Ἰαλιπατίας φύλλα, καθὼς περιεγράψαμεν εἰς τὰ περὶ τῆς Αἰχμαλωσίας τοῦ Ροβέρτου Νόξ, Ἀριθ. 26 τῆς Ἀποθήκης, Σελ. 22, Τόμ. Γ'. Δύο ἢ τρία Ἰαλιπάτινα σκιάδια κάμνουν τοιαύτην σκέπην ἀρίστην, καὶ ἐπειδὴ μάλιστα εἶναι τόσον ἐλαφρὰ καὶ εὐμετακόμιστα, (ἕκαστου διπλωμένου φύλλου ὄντος ἰσομεγέθους μ' ἀνθρώπου βραχίονα), ἀρμόζουσι πρὸς τοῦτο θαυμασιώτατα. Οἱ ἄρχοντες, περιπλέον, ἔχουν τετραγώνους σκηνὰς τακτικῶς ἐξ αὐτῶν ἐσχηματισμένας. Εἰς ταύτας τὰ φύλλα εἶναι συνερραμμένα μὲ τρόπον εὐμορφον, βάλλονται δ' ἐπὶ ἐλαφροῦ ξυλίνου κατασκευάσματος· τὸ ὅλον ἔχει μικρότατον βάρος, καὶ στοιβάζεται εἰς πολλὰ ὀλίγον τόπον.

Διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ἀντὶ χαρτίου, κόπτονται εἰς λωρίδας, (ἡμεῖς ἴδαμεν τινὰς 15 δακτύλους μακρὰς, τρεῖς δὲ πλατείας), αἵτινες βυθίζονται ὀλίγην ὕψος εἰς βραστὸν ὕδωρ, τρίβονται ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ἐπάνω εἰς λεῖον κομμάτιον ξύλου διὰ νὰ γίνωσιν εὐλύγιστοι, ἔπειτα δὲ ξηραίνονται καλά. Οἱ Ἰαπροβαναῖοι γράφουν ἢ ἐγγαράττουσι τὰ γράμματά των εἰς αὐτὰς μὲ στύλον, ἢ τοι ὅξυ χαλύβδινον ἐργαλεῖον, ἔπειτα δὲ τὰς τρίβουσι μὲ οὐσίαν τινὰ μελανόχρουν, ἣτις, ἀπομένουσα εἰς τὰ σκαλισμένα ἢ ἐξεσμένα μόνον μέρη, κάμνει τοὺς χαρακτῆρας πλέον εὐαναγνώστους. Τὴν χρωματιστικὴν ὕλην ἀραιόνοῦσι μιγνύοντες αὐτὴν μὲ ἔλαιον τοῦ κοκοκαρύου· ἀφοῦ δὲ ξηρανθῇ, δυσκόλως ἐξαλείφεται. Εἰς κοινὰς περιστάσεις γράφουν ἐπάνω εἰς τὸ φύλλον ἐνὸς ἄλλου φοίνικος, ἀλλὰ τὸ ταλιπάτινον μεταχειρίζονται εἰς ὅλας τὰς ἐπιστολάς τῆς κυβερνήσεως, τὰ ἀξιόλογα ἐγγράφα, καθὼς διαθήκας, πωλήσεις, κτλ., καὶ εἰς τὰ βιβλία των. Ἰαπροβαναϊκὸν βιβλίον εἶναι ἄθροισμα τοιοῦτων λωρίδων συνδεδεμένων. Ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ νομικοὶ καὶ οἱ σοφοὶ τοῦ τόπου τούτου εἶναι ἄμοιροι χρονολογικῶν γνώσεων, ἀκολουθεῖ μεγάλη σύγχυσις ὡς πρὸς τὰς ἐτομηνίας· συχνότατα δὲ βλέπει τις Ἰαπροβαναῖον δικαστὴν, ὁ ὁποῖος, διὰ νὰ ἐξακριβώσῃ τὴν ἀρχαιότητα ἐγγράφου εἰς τὸ δικαστήριον παρουσιασθέντος, ὀσφραίνεται καὶ κόπτει αὐτό.

Τὸ εἰς τὴν μελάνην περιεχόμενον ἔλαιον μεταδίδει ἰσχυρὰν ὀσμὴν, ἣτις προφυλάττει ἀπὸ ἐντομα, ἀλλ' ἡ ὀσμὴ αὕτη ἀφανίζεται μὲ τὸν καιρὸν. Ἡ Ἰαλιπατία ὁμῶς φαίνεται ὅτι ἔχει ἐν ἑαυτῇ φυσικὴν τινα ποιότητα, ἣτις ἀποτρέπει τὴν τῶν ἐντόμων προσβολὴν, καὶ διατηρεῖ τὰ φύλλα ἀπὸ τὴν ἐκ τοῦ χρόνου φθορὰν, ἀκόμη καὶ χωρὶς ἔλαιον.

Σιμὰ ὅλων τῶν προειρημένων, μεταχειρίζονται τὸ

ταλιπάτινον φύλλον οί Ταπροβαναίτοι καί εἰς τὸ νὰ καλύπτωσι τοὺς οἴκους των. Κάμνουσι δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ πῖλους τῆς κεφαλῆς, τὰ χεῖλη τῶν ὀπείων εἶναι τόσον πλατέα ὅσον ἐκτεταμένον σκιάδιον, καὶ φοραίνονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἀπὸ θηλαζούσας γυναῖκας, διὰ νὰ σκεπάζωσιν ἀπὸ τὴν θερμότητα ἑαυτὰς καὶ τὰ τέκνα των.

Ἡ Ταλιπατέα δὲν εἶναι τὴν σήμερον πολλὰ κοινὸν δένδρον, καὶ σπανίως φαίνεται εἰς τὰ παράλια· εὐρίσκεται ὡς ἐπιτοπλεῖστον εἰς τὰ τοῦ ἐνδοτέρου δάση, μεταξύ ἄλλων δένδρων διεσκορπισμένη.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ἄριθ. 9.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΝΑΡΓΕΙΑ.

ΑΝ ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία δὲν ἦτον ἐκ Θεοῦ, πρέπει νὰ ἦτον ἐξ ἀνθρώπου. Πρέπει νὰ ἦτο σεσορισμένος μῦθος πανούργων λαοπλάνων, ἢ ὄνειρον παραφόρων ἐνθουσιαστῶν, ἢ μίγμα τι καὶ τῶν δύο, ἂν κατ' ἀληθειαν δὲν ἦτον ὅπως ἐπηγγέλλετο, ἀποκάλυψις ἐκ Θεοῦ.

Ἄς ἐρευνήσωμεν λοιπὸν ποῖα ἐκ τῶν δύο τούτων ὑποθέσεων εἶναι ἢ πιθανώτερα· τὸ Εὐαγγέλιον ἔχοντες ἐνώπιόν μας, ἄς κρίνωμεν ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ, ἂν ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία φαίνεται πιθανώτερον ὅτι προῆλθεν ἐκ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας, ἢ ἐξ ἀπλῶν ἀνθρώπων, οἵτινες ἦσαν ἢ ἐπίβουλοι πλάνοι, ἢ μανιώδεις ἐνθουσιασταί.

Ἄν ἐπίβουλοι ἄνδρες εἶχον συρράψειν καὶ διαδώσειν τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν, καθ' ὃν τρόπον αὐτοὶ ἔκρινον ἀρμοδιώτερον εἰς προσηλυτισμὸν, ἀναμφιβόλως ἤθελον ἐκδώσειν βιβλίον τι ὡς τοῦ Ἰησοῦ αὐτοῦ σύγγραμμα, τὰς ἀρχὰς ἐκδέχον καὶ τὰ παραγγέλματα τῆς θρησκείας του, ἀνταποκρινόμενον δὲ μὲ τὰ βιβλία τοῦ νόμου τὰ ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως συγγραφέντα. Πάντες οἱ ὀπωσοῦν διατεθειμένοι νὰ δώσωσιν ἀκρόασιν εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, καὶ νὰ ἐξετάσωσι τὰς Χριστιανικὰς Γραφὰς, ἦτο φυσικὸν νὰ ζητήσωσι κατὰ πρῶτον (ὡς ἀναμφιβόλως πολλοὶ ἐζήτησαν) ἔγγραφόν τι τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτοῦ τῆς νέας θρησκείας. Ἄν λοιπὸν ὑπῆρχε πλάσμα τι, τὰ πλαστὰ βιβλία, — ἢ τουλάχιστον τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν, — ἤθελον ἐξάπαντος ἀποδοθῆναι εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὡς συγγραφεῖα των. Ὅλα δὲ τὰ μὴ εἰς αὐτὸν ἀποδοθέντα ἤθελον φυσικῶ τῷ λόγῳ δημοσιευθῆναι μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπισημοτέρων καὶ ἐξοχωτέρων Ἀποστόλων του.

Ἄλλ' ὡς γνωρίζει καθεὶς, πᾶν τούναντίον ἀληθεύει· κἀνὲν ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης δὲν ἐλέχθη ποτὲ ὅτι συνεγράφη παρ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ· ἀπὸ δὲ τὰ τίσσαρα Εὐαγγέλια δύο μόνον ἀποδίδονται εἰς τοὺς Ἀποστόλους ὡς συγγραφεῖς των· καὶ περιπλέον, ἐκ τῶν δύο τούτων μόνος ὁ Ἅγ. Ἰωάννης φημίζεται πολὺ μεταξύ τῶν Ἀποστόλων· καθότι περὶ τοῦ Ἅγ. Ματθαίου ὀλιγώτατον ἱστορεῖται. Τὰ ἄλλα δύο Εὐαγγέλια, ὡς καὶ ἡ βίβλος τῶν Πράξεων, ἢ τὴν πρώτην ἐξάπλωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ διηγουμένη, ἔφθασαν εἰς

ἡμᾶς ὡς τὰ πονήματα δύο ἀνδρῶν, οἵτινες φαίνεται μὲν ὅτι ἦσαν σύντροφοι τινῶν ἀπὸ τοὺς ἐξοχωτάτους ἐκ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ δὲν ἀνήκον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι εἰς τὸ Ἀποστολικὸν τάγμα.

Πάλιν· βέβαιον εἶναι ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἐφάνη ὁ Ἰησοῦς, οἱ Ἰουδαῖοι προθύμως περιέμενον Χριστὸν ἢ Μεσσίαν, ὅστις νὰ χρηματίσῃ δυνατὸς ἡγεμῶν, νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Ῥωμαίων, καὶ νὰ κάμῃ αὐτοὺς ἰσχυρὸν κράτος, δεσπόζον ἐπὶ τῶν Ἑθνῶν. Τοῦτο δὲ ἀκόμη περιμένουσι μέχρι τῆς σήμερον οἱ Ἰουδαῖοι. Ἄν δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἐνθουσιασταὶ ἢ πλάνοι, ἢ μίγμα τι ἐξ ἀμφοτέρων, ἦτο φυσικὸν νὰ συμμορφωθῶσι μὲ τὰς ἐπικρατούσας προσδοκίας τοῦ λαοῦ. Ἦτο φυσικὸν νὰ δημοσιεύσωσιν ὅτι ἡ ἐγγίζουσα βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἦτον ἐνδοξος κοσμικὴ αὐτοκρατορία, ὁποῖαν ἠλπίζον οἱ Ἰουδαῖοι, ἀντὶ βασιλείας μὴ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, ὡς πραγματικῶς ἐκήρυττον. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι πάντες οἱ διάφοροι ψευδοχριστοὶ, ὅσοι ἐφάνησαν ὀλίγον τι πρὸ τῆς καταστροφῆς τῶν Ἱεροσολύμων, ἔτι δὲ καὶ μετ' αὐτήν, ἐπηγγέλλοντο ἕκαστος ὅτι ἦλθεν ὡς κοσμικὸς ἐλευθερωτὴς καὶ δορικτῆτωρ, συμφώνως μὲ τὰς ἐπικρατούσας δόξας. Ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐξ ἐναντίας, ὄχι μόνον οὐδὲν κοσμικὸν βασίλειον διεκήρυξαν, ἀλλ' οὐδὲ κἂν ὑπεσχέθησαν κοσμικὴν τινα ἐπιτυχίαν καὶ εὐδαιμονίαν εἰς τοὺς ὀπαδοὺς των· εἶπαν μάλιστα εἰς αὐτοὺς, 'Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε.' (Ἰωάν. ις'. 33). Τοῦτο δὲ τόσον μᾶλλον εἶναι ἀξιοσημείωτον, καθ' ὅσον ἀνεκαθεν ἐφρόνουσι οἱ Ἰουδαῖοι ὅτι ἡ κοσμικὴ εὐδαιμονία εἶναι σημεῖον τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ τοιαύτας ἀμοιβὰς ἐπηγγέλλετο ὁ Μωσαϊκὸς νόμος. Αἱ εἰς τὴν παρούσαν λοιπὸν ζωὴν σκληραγωγίαι καὶ θλίψεις, τὰς ὁποίας ἐλέγετο εἰς τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἀνάγκη πᾶσα νὰ προσδοκῶσιν, ἂν γίνωσι Χριστιανοί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἦσαν ἀποτρεπτικαί, διήγειρον καὶ πρόληψιν εἰς τὸν νοῦν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὡς νὰ μὴν ἦτο δυνατὸν οἱ τοιοῦτοι ἀληθῶς νὰ εὐνοοῦνται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ· κατὰ τὴν προφητείαν τοῦ Ἡσαίου, 'Ἡμεῖς ἐλογισάμεθα αὐτὸν εἶναι ἐν πόνῳ, καὶ ἐν πληγῇ, καὶ ἐν κακώσει.' (ΝΙ'. 4). Ταῦτα πάντα λοιπὸν, πλάνοι ἢ ἐνθουσιασταὶ ἐξ ὀποιοῦδήποτε ἔθνους, πολὺ δὲ ἦττον ἐκ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ, ποσῶς δὲν ἤθελον φαντασθῆναι νὰ διδάξωσι.

Πάλιν· ἂν οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἐπίβουλοι καὶ δόλιοι, θύλοντες μὲν νὰ κολακεύωσι τὰς προλήψεις τῶν Ἰουδαίων διὰ νὰ κάμνωσι προσηλύτους, μὴ τολμῶντες δὲ νὰ ἀναγορεύσωσι τὸν Χριστὸν ὡς κοσμικὸν βασιλέα καὶ ἐλευθερωτὴν ἐκ φόβου μὴ παροξύνωσι τοὺς Ῥωμαίους, ἤθελον διδάσκειν τουλάχιστον ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι ἐμελλον νὰ ἔχωσι πνευματικὴν ὑπεροχὴν· τουτέστιν, ὅτι θρησκευτικῶς αὐτοὶ ἐμελλον ἔτι νὰ διαμένωσιν ὁ περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ. Ἦθελον διδάσκειν ὅτι τὰ Ἱεροσόλυμα ἐμελλον εἰσεῖτι νὰ διαμένωσιν ἡ Ἁγία Πόλις, καὶ ὅτι ἅπαντες ὤφειλον εἰς αὐτήν νὰ ἐρχωνται νὰ προσκυνῶσι καὶ νὰ προσφέρωσι θυσίας εἰς τὸν ναόν, καὶ νὰ φυλάτ-

τωσι πάντα τὸν νόμον τοῦ Μωϋσείως, διὰ τὸ ἀξιοθῶσι τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο ἤθελεν εἰσθαι τὸ πλεόν εὐπρόσδεκτον δόγμα εἰς τοὺς Ἰουδαίους· καὶ τοῦτο οἱ Ἀπόστολοι, Ἰουδαῖοι ὄντες καὶ αὐτοὶ, μόλις ἤθελον λείψαι νὰ διδάξωσιν, ἂν τὸ Εὐαγγέλιον ἦτον ἴδιον αὐτῶν ἐπινοήμα. Καὶ τοῖοντι δὲ μανθάνομεν ἀπὸ τὰς Πράξεις, καὶ ἀπὸ διαφόρους τῶν τοῦ Ἀγ. Παύλου Ἐπιστολῶν, (ἐξαιρέτως ἀπὸ τὴν πρὸς Γαλάτας), ὅτι πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων προσηλύτων κατεγίνοντο νὰ φέρωσι τοὺς ἐκ τῶν Ἑθνῶν Χριστιανούς εἰς τὴν τήρησιν τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Ἀλλὰ τὸ δόγμα τοῦτο ποτὲ οἱ Ἀπόστολοι δὲν παρεδέχθησαν· διδάσκοντες ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅτι τὸν ζυγὸν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ νόμου δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπιφορτισθῶσιν οἱ ἐξ Ἑθνῶν Χριστιανοί, καὶ ὅτι κατ' οὐδὲν ἦσαν οὗτοι κατώτεροι τῶν Ἰουδαίων συναδελφῶν των· καὶ ὅτι, ὑπὸ τὸ Εὐαγγέλιον, ἡ Ἱερουσαλήμ καὶ ὁ ναὸς τῆς δὲν εἶχοι ἰδιαιτέραν τινα ἀγιότητα. Πᾶν δὲ τοῦτο εἶναι ὅλον τὸ ἐναντίον ἀφ' ὃ ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ πλάνους ἢ ἐνθουσιαστὰς, κηρύττοντας θρησκείαν τῆς ἰδίας αὐτῶν φαντασίας ἢ ἐπινοίας γέννημα.

Ἀληθεύει μὲν ὅτι, ἂν ἐδίδον ταύτην τὴν ὑπεροχὴν εἰς τοὺς Ἰουδαίους καὶ τὴν πόλιν καὶ τὸν ναὸν αὐτῶν, μολονότι ἤθελον κολακευθῆν αἱ Ἰουδαϊκαὶ προλήψεις, τὰ Ἑθνη ὅμως ἤθελον εὐχαριστηθῆν ὀλιγώτερον. Ἀλλ' ἂν τὸ Εὐαγγέλιον εἶχε κατασκευασθῆν ὀλίγως πρὸς εὐχαρίστησιν καὶ δελεασμὸν τῶν Ἑθνῶν, ἤθελεν εἶχει τοῦλάχιστον μίαν τελετήν, ἣτις ἤθελεν ἀρέσκειν ἐπίσης καὶ εἰς Ἰουδαίους καὶ εἰς Ἑθνικούς· λέγω τὸ σφάζειν κτήνη πρὸς θυσίαν. Κατὰ τοῦτο συνεφώνει τῶν Ἰουδαίων ἡ θρησκεία μὲ ὅλας τὰς τῶν Ἑθνῶν. Εἶναι δ' ἀπίστευτον ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἤθελε παραλείψειν αὐτὸ τὸ ἔθιμον, ἂν ἦτο θρησκεία ὑπ' ἀνθρώπων ἐφευρεθεῖσα. Ποτὲ δὲν ἤθελε περάσειν ἀπὸ τὸν νοῦν τῶν αὐτουργῶν του νὰ κάμωσιν αὐτὸν ἐξαίρεσιν πάσης προὑπαρξάσης θρησκείας, καὶ μάλιστα εἰς πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ αἰσθήματα καὶ τὰς προλήψεις ἐκείνου τοῦ καιροῦ ἐκρίνετο ὑφ' ὅλων οὐσιωδέστατον.

Τῶνόντι ὀλόκληρος ὁ χαρακτήρ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας διαφέρει τοσοῦτον, εἰς πολλὰ πρᾶγματα, καὶ ἀπὸ τὴν Ἰουδαϊκὴν καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας ὅλας θρησκείας αἰτινες ποτὲ ὑπῆρξαν εἰς τὸν κόσμον, ὥστε δυσκολεύεται τις νὰ ἐννοήσῃ πῶς ἠμποροῦν ἄνθρωποι ἀφ' ἑαυτῶν νὰ ἐπινοήσωσι τοιοῦτον σύστημα· πολὺ δὲ ἦττον νὰ στοχασθῶσιν αὐτὸ ἀρμόδιον τὸ ἀξιοθῆν εὐμενοῦς ὑποδοχῆς. Τὸ αὐτὸ δύναται τις νὰ εἴπῃ περὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ὑπὸ τῶν Εὐαγγελιστῶν περιγράφεται. Εἶναι ὅμως ἀνόμιος παντὸς, τὸν ὁποῖον εἰκόνησεν ἢ ἐφαντάσθη νοῦς ἀνθρώπινος ἀρχήτερα.

Ἄλλο τι ἀξιοπαρατήρητον εἶναι τοῦτο· ἂν ὁ Χριστὸς καὶ οἱ Ἀπόστολοι ἦσαν ἀπλῶς ἄνθρωποι, ἤθελεν ἀπαιτεῖν περισσότερον μὲν ζῆλον, οὐχὶ δὲ τοσαύτην ἀκρίβειαν εἰς τὰ ἠθικά χρέη· ὁ πολὺς ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν θρησκείας ζῆλος ἤθελε τοὺς φαίνεσθαι ἰκανῆ ἀνταμοιβῆ διὰ τὴν τῶν ἄλλων καθηκόντων ἀμέλειαν. Οὐ-

τως ἔπραττεν ὁ Μωάμεθ, δηλοποιῶν ὅτι ἐκεῖνοι μάλιστα ἤξιοῦντο τῆς εὐνοίας τοῦ Θεοῦ ὅσοι ἐμάχοντο ὑπὲρ αὐτοῦ. Καὶ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς αἱρέσεις καὶ τὰ κόμματα δύνασαι νὰ παρατηρήσῃς ὅτι τόσον μεγάλη ἀρετὴ θεωρεῖται ὁ ζῆλος, ὥστε χάριν αὐτοῦ συγχωροῦνται πολλὰ καὶ σημαντικὰ ἐλαττώματα τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς.

Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ κρίνειν, ὁ τόσον φυσικὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶναι ὅπως ἐναντίος ἐκείνου, τὸν ὁποῖον εὐρίσκομεν εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοὺς Ἀποστόλους. Αὐτοὶ ἐδίδασκον τοὺς ὁπαδούς των ὄχι μόνον νὰ ἦναι καθαροὶ καὶ δίκαιοι, καὶ πραεῖς καὶ ταπεινόφρονες, ἀλλὰ καὶ ὅτι ὅσα καὶ ἂν ἔλεγον καὶ ὅσα καὶ ἂν ἔπραττον ὑπὲρ τῆς Χριστιανικῆς πίστεως δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν τῶν Χριστιανικῶν τούτων ἀρετῶν, οὔτε ἤθελον εἰσθαι ποτὲ δεκτὰ εἰς τὸν Κύριόν των. Αὐτὸς ὄχι μόνον παραβάλλει τὸν ἀκούοντα τοὺς λόγους του καὶ μὴ ποιῶντα αὐτοὺς μὲ τὸν ὅστις ὠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον, οὐχὶ μόνον ἐπέπληξε τοὺς καλοῦντας αὐτὸν Κύριε! Κύριε! μὴ πράττοντας δὲ ὅσα τοὺς παρήγγελλεν, ἀλλὰ καὶ ἐδηλοποίησεν ὅτι οἱ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ κηρύξαντες, ἀκόμη δὲ καὶ οἱ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ δυνάμεις πολλὰς ποιῶσαντες, ἤθελον ἀποβληθῆν ὑπ' αὐτοῦ, ἂν ἦσαν ἐργάται τῆς ἀνομίας. Οἱ Ἀπόστολοι ὡσαύτως ἐδίδασκον ὅτι οἱ τὴν Χριστιανικὴν θρησκείαν πρεσβεύοντες ὠφείλον νὰ ἦναι οὐχ ἦττον, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἀκριβεῖς περὶ τὰ ἡθῆ, καὶ ὅτι ἀκόμη καὶ αἱ εἰς αὐτοὺς χαρισθεῖσαι θαυματουργικαὶ δυνάμεις τίποτε δὲν ἤξιζον, ἂν ἐστεροῦντο τὴν ἀγάπην ἐκείνην, ἣτις οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παραξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ.

Ταῦτα πάντα εἶναι μὲν ὁποῖα ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ διδασκάλους θεόθεν ἀπεσταλμένους. Ἡ δὲ πείρα δεικνύει πόσον διαφέρουσιν ἀφ' ὅτι ἠδύνατό τις νὰ περιμένῃ ἀπὸ φιλοῦς ἀνθρωπίνους διδασκάλους, ἐνεργούντας κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν κρίσιν καὶ τὰ φυσικά των αἰσθήματα.

ΦΙΛΟΜΑΘΕΙΑ.—Ὁ Βόσουελλ διηγεῖται τὸ ἐφεξῆς ἀνέκδοτον περὶ τινος παιδίου, τὸ ὁποῖον ἐκωπηλάτησεν αὐτὸν καὶ τὸν φίλον του Ἰώνσωνα εἰς τὸν ποταμὸν Ἰάμεσιν. Διελέγοντο περὶ τῆς ὠφελείας τῶν γνώσεων· παρετήρησε δ' ὁ πρῶτος—'Τὸ παιδίον τοῦτο μᾶς κωπηλατεῖ τόσον καλὰ χωρὶς μάθησιν, ὡς ἂν ἠδύνατο νὰ ψάλλῃ τὸ ἄσμα τοῦ Ὀρφέως εἰς τοὺς Ἀργοναύτας, οἵτινες ἦσαν οἱ πρῶτοι θαλασσινοί.' Ἐφώνησε τότε πρὸς τὸ παιδίον, 'Τί ἐδίδες, τέκνον μου, νὰ μάθῃς περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν;' 'Κύριε,' ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, 'ἐδίδα δ,τι ἔχω.' Ὁ Ἰώνσων ὑπερευχαριστήθη μὲ τὴν ἀπόκρισιν ταύτην, καὶ τὸν ἐδώκαμεν διπλοῦν πορθημεῖον. Στραφεῖς τότε πρὸς ἐμὲ ὁ Ἰώνσων, 'Φίλε,' εἶπεν, 'ἡ φιλομάθεια εἶναι τὸ φυσικὸν αἰσθημα τῆς ἀνθρωπότητος· καὶ πᾶς ἄνθρωπος, τοῦ ὁποῖου ὁ νοῦς δὲν εἶναι ὅπως ἐξηχρεωμένος, προθύμως δίδει πᾶν δ,τι ἔχει διὰ τὸ ν' ἀποκτήσῃ μάθησιν.'